

Életünk

AZ EURÓPAI MAGYAR KATOLIKUSOK LAPJA

V. évfolyam 4. szám (5. Jahrgang Nr. 4.)

A Z St.Gallen — Erscheint monatlich

1973 április 1.

Sziclán állunk

A második világháború idején, amikor a hitlerizmus szelleme betört az országba, hogy meghódítsa a magyar ifjúságot, az Actio Catholica ifjúsági titkársága «Sziclán állunk» címmel új ifjúsági folyóiratot indított. Az volt a cél, hogy már maga a címlap figyelmeztesse és bátorítsa időről-időre az olvasókat, bármennyire csapkodnak is az új hit hullámai körülöttünk, nincs ok a gyáva megalkuvásra vagy a kétségbeesésre: a keresztények, ha szilárd a hitük, megvívhatják győzedelmesen a rájuk kényszerített harcot. Az akkori világnézeti ellenfelei, a fajbiológiai materializmussal szemben példásan védekezett is az európai kereszténység. A főpásztorok és a papság gyönyörű egysége és a hívek elszánt hűsége meghozta az eredményt, mely után ez lett a szállóige: Áll a kereszt, de a horogkereszt a múlté.

A világnézetek harcában, mint mindenkor az ún. új pogánysággal szemben is a megingathatatlan hit játszotta a főszerepet. Az európai keresztények egy emberöltővel ezelőtt még tudták, hogy akihez igazodnak, akinek a tanítását vallják, az az Út, az Igazság és az Élet. A Szentírás hitelét még nem kezdték ki teleszájú, ricsajos újítkók és ezért magatartást formált a háborgó tengerről szóló evangéliumi részlet. Építettek akkor az Úrnak erre a megnyugtató mondatára: Miért félték kicsinyhitűek?

A megingathatatlan hit értéke

Az Egyház történelme szinte nemzedékről nemzedékre mutatja, hogy amikor a keresztények hitükben bizonytalankodnak, a történelem és az emberiség legszánalmasabb figuráivá válnak. Ez vonatkozik az apostolokra is, akik Jézus elfogatásakor, amikor a hatalom emberei a csodatévő Mesterre rátették a kezüket és bilincseiket, elszaladtak. Csak Péterről és Jánosról tudjuk, hogy követték az Urat. A többiekéről még azt sem tudjuk, hol rejtőzködtek és bujkáltak a háromnapos veszedelem idején. Aztán a «bátor» Péter is megtámadta háromszor az Urat. Az evangélium megörökítette a két emmauszi tanítvány esetét, akikről az olvasónak az a

sejtése, hogy futottak Jeruzsálemből, menekültek a süllyedő hajóról.

De aztán Krisztus föltámadása után, mikor megint hatalmába keríti személyiségüket egészen a biztos hit, nem lehet rájuk ismerni. Bátrak, elszántak, hűségesek, mindent vállalnak; börtönt, halált elszenvednek és úgy hirdetik, hogy Krisztus föltámadott. Megfélemlítés nincs rájuk hatással. «Magatok ítéltétek meg — mondja Péter Jánossal együtt a főtanács előtt — Isten előtt helyes volna-e, inkább rátok hallgatni, mint az Istenre? Nem hallgathatunk arról, amit láttunk és hallottunk».

A vértanúk hite

Az emberi értékek között a legimponálóbb a vértanú megingathatatlan hitből fakadó tanúságtétele, melyben mindent feláldoz Krisztusért az örök élet reményében. Ismerjük Szent Pál apostol magatartását, vagy Antiókiai Szent Ignác sóvárgását: «Engedjétek, hogy Istenem szenvedésének utánczója legyek». De talán a legszébb szavakba öntése ennek az abszolút reménynek, megingathatatlan hitnek Aranyszájú Szent János klasszikus szövege: «Zúgnak a habok, rettenetes a vihar, — vigasztalja a számkivetésbe induló főpásztor a konstantinápolyi kikötőben az őt sirató híveit — de mi nem félünk, hogy elmerülünk; ezt a sziklát nem tudja szétzúzni; ha még úgy üvölt is az orkán, Jézus hajóját nem merítheti el. Valóban mitől is félnénk? A haláltól? Az én életem Jézus és a halál nekem nyereség. A számkivetéstől? Az Úr a föld és minden ékessége. A vagyon elkobzástól? Semmit sem hoztunk a világra, kétségkívül el sem vihetünk. Amivel a világ rettegett, azt megvetem, amivel csábít, annak szemébe nevetek. Kérlek benneteket szeretettel, legyetek szilárd és tántoríthatatlan bátor-sággal!»

A vértanúknak hosszú a sora

és szinte úgy látszik, mintha mindenegyes keresztény nemzedéknek szüksége volna példaadó tanúságtételükre. Biztos, hogy ők az Egyház legértékesebb tagjai, mivel a

legfontosabb szerepet töltik be: időről-időre megszilárdítják a keresztények meggyöngült hitét. Nekik, vagy helyesebben a bennük feszülő isteni kegyelemnek köszönhetjük, hogy Péter hajóját a neki-neki feszülő hullámok nem tudják elsodorni. Nemcsak mi, de az ellenfél is jól felméri, mit jelentenek pl. Mindszenty bíborosnak papjaihoz intézett szavai a mögöttük lévő hűséggel, mikor 1948 karácsonyán elindul a börtönbe, sokkal fenyegetőbb helyzetben, mint annak idején Aranyszájú Szent János.

«Mindig és mindenütt — szöjt Mindszenty bíboros utolsó üzenete — csak az történhet velünk, amit az Úr rendel vagy megenged. Tudtán kívül még egyetlen hajszál sem esik le fejünkről. Annyi más után elveheti a világ tőlünk ezt vagy amazt, de nem veheti el tőlünk Jézus Krisztusban való hitünket. Ki választ el minket Krisztustól? Sem élet, sem halál, sem egyéb teremtmény el nem szakaszthat minket az Isten szeretetétől, amely a mi Urunk Jézus Krisztusban vagyon . . . Nem lehetünk tehát olyanok és nem viselkedhetünk úgy, mint akiknek nincs hitük . . . Hitvallásunk semmi kétséget sem hagyhat a hitetlenek számára . . . A kegyelem birtokában örülni tudunk annak, hogy Jézus nevéért gyalázatot, megvesszőzést szenvedhetünk. Ez már a Hegyi Beszéd világa: Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért, mert övék a mennyek országa!»

És ennek az üzenetnek a hatását csak akkor tudnánk igazán felmérni, ha a milliók lelkébe tekinthetnénk, akikben megingathatatlanná tette a hitet.

Hitünk szikla-alapja Krisztus föltámadása, amely átváltoztatta kemény hősökké, elszánt apostolokká a megriadt tanítványokat. Erre épült az ősegyház szilárd hite, melyről Pál apostol a korintusiakhoz írt első levelében ezt mondja: «Ha Krisztus nem támadt föl, hiábavaló a mi igehirdetésünk és hiába való a ti hitetek». A föltámadás tényére épül két évezreden át a vértanúk megingathatatlan meggyőződése és reménye.

Az egész keresztény élet nem más, mint Krisztus föltámadásával támasztott reményünk gyümölcse.

VECSEY JÓZSEF

Mosolytól a vicsorig

A legenda szerint Isten a különféle állatokat kigondolva beléjük oltotta az életük-höz szükséges ösztönöket: a lélegzést, evés-ivást, az úszást vagy repülést, ágrakapaszkodást vagy csúszómászást, a prédajejtést és utódok létrehozását. A sokféle állatbeszédet: az ordítástól a füttytrilláig. A százféle szárnyas és négy lábú állítólag azt kérte még ráadásul, hogy Teremtőjük tanítsa meg őket nevetni is. Azonban az Úr hallani sem akart róla. Kitervezte már azt a sárbábút, amelybe majd beleheli ezt a többletet, amiért az ember lesz a főműve. Az ember, aki mosolyra teremtetett.

Az anyaság első örömei közé tartozik, ha újságot lehet születtéről: már mosolyog.

A primitív népek az úgynevezett archaikus mosollyal hagyták ránk szobraikat. Az etruszkok a sírokra fektetett képmásainak nevetésre mintázták szájukat. Az üdvözülés arckifejezése tán? Buddha és a misztikusos mosolya is ilyenféle. Akárcsak Fra Angelico szentjeié, vagy Bernini Szent Teréz eksztázisáé. Isten is derülve nézi az ellene ágáló világot: jelentik a zsoldárok.

Karácsony misztériumára gondolva elernyed szigorúságunk az újszülött láttán, akinek mosolyából részeseedik a többi gyermek. A főparancsunk, ha nem is érzélgősség, de a szeretet gyakorlása nehezen képzelhető el mogorva ábrázattal. Csak a pokolban nem mosolyognak, mert ott nincs szeretet. Ellentétben a paradicsommal, ahol meg csak az van. A kommunizmusnak egyik leverő hibája, hogy nincs humorérzéke. Harc és félelem közben megfagynak a tekintetek. Nem éri meg egy tréféért megkockáztatni Szibériát. Vagy a kartoték egy fekete pontját. A sok kis bejegyzés nagy pacává ömlik össze, hogy egyszer csak beteljék a mérték.

Mosolygós arcot kérünk: figyelmeztet a fekete lepel alól előbujt fényképész. Onmagunkról a maximumot mutató sokszor rosszul sikerült grimasszá torzulunk. Az amerikai polgár — ha kattant a lencse — szélesre húzza az ajkát, mintha az ember legmagasabb megjelenési formája a mosolyban csúcsosodnék. Gyermekesség, legyint az európai. Ugyanakkor ez óriási dicséret is. A gyermek felé, az ártatlanság felé ártatlannak mutatva magunkat, mosolyogva közeledünk. Az állatszoliditást is ilyenné önkéntelenedünk. Mekkora gyengédség remeg a televízió piskóta reklámjából: egymást kínálja a nagypapa és unokája bűbajos mosolygással.

Százféle a mosoly. Mindenkié más. Hirtelen leselkedjünk hátra, mikor a színházban fölnevet a közönség. Sokan esküsznek rá, hogy Isten legnagyobb ajándéka az ember számára az örök Romeo-Júlia jelenet. A legszebb a bölcső fölött dudoló

anya. A szürke lányt is elragadóvá varázsolja nevető izmainak gödröcskéje. A fogpaszta, coca-cola, padlóviaszk, zöldséglevés ajánlása egyként történik: tágra nyílt, üde kacagásból szép gyöngyfogsor villan elő.

Adjunk egy külön kikezdést a bohóc-nak. Megérdemli irigylésreméltó mester-ségéért. Esetleg belül égve vagy dermedten mégis vidámit bennünket.

Nevetésünk árulkodik is. A bensőnk-ről. Az arcizmok a hasonló mozgások miatt, mint a hullámvert partok bizonyos állandó struktúrát vesznek föl. Beléjük van írva a titkos tudatalatti énem is. A bőr-alatti inszalagok a hasonló ismétlődések miatt elformálódnak, mint a szélirányos fák bedőltek a tartósabb nyomásnak. A ráncok játéka, a felszín mögött ugráló dudorok a szokott nótára járnak s meg-rögződnek jellemem szerint. A jártas odáig jut, hogy felállítja az arctan grammatiká-ját s úgy olvas belőlük, mint a kézzsakér-tő az ujjaim s tenyerem arányából. Próbáljuk egy csöppet retusálni Gioconda mosolyát. A legapróbb módosítás az alsó vagy felső ajakon megváltoztatja a jelen-ség fizionómiáját. A «javított» vagy «ron-tott Mona Lisa elvesztette leonárdói tit-kát. Csábító lepkévé vagy szoptató daj-kává vált.

A nevetésre és sírásra kerekült voná-sok között alig van különbség. Leonardonak különben azt is a szemére hányták, hogy csak azért jár temetésekre, hogy a szeretteik koporsójára borult jajgatóknak meglesse indulataik vonaglását.

Az anatómiát természetesen hulla fején gyakorolják. Beretvaéles késekkel fejtik a bőrt, szeletelik a halott már érzésektől nem mozgatót húsfoszlányait. Az esztéta-sébész csinját-binját ismeri a vagdalt tetemnek. Ám a boncaszalon oszlo cson-tó-vér-rost-ideg-halmaz nem «az ember». Az élő és kimúlt lény között ég és föld a különbség. Hogy mi, azt senki se, azaz mindenki tudja: az élet. Aki magyarázza, rendkívül intelligens módon beszél arról, amit maga se ért: az életről és okáról a lélekről.

Az ember test és lélek, mondják az ille-tékesek. A test nagyjából az, ami a fa-gyasztószekrényben tapintható. De a lé-lek? Senki se látta még. Igaz, a nap fényét se, de mihelyt a bőrünket simogatja, tud-juk, mi az. Aki Prohászkat hallgatta, tud-ja, hogy mi a lélek. Az egész élet csupa kérdés válasz nélkül. Talán épp ez a szép és érdekes, hogy a legfontosabbakról nem tudjuk, hogy mi az. Lassan mindenünk meglesz, amire csak vágyunk. Kívánsá-gaink, egyik a másik után, kialusznak. Az elektromos áram átalakítja életmódunkat: a villanyhabverő, hajszárítógép. De a lé-lek titka megmarad.

Ne akarjuk se föl, se leértékelni a tes-tet. Az az alap. Földi emberre épül az égi ember. Azt se, hogy a test fontosabb a léleknél. Csak a test kézenfekvőbb: tér-fogattal, súllyal mérhető. A lélek mennyit nyom? Ki tudja. Talán semmit, talán ton-nányit. A testhez elég a mérleg. A lélek nagyságát hogyan mérjük? De mérjük. Kolbe szenttéavatásakor megrendültünk: egy fajtája a mérlegeteknek.

Az ember és állat különbsége nem vég-leges győzelem. Az állat bennünk van, nem kívülünk. Ellenállóképessége jól és hosszan megmarad. Lappang. Napról nap-ra küszködve kell építeni emberségünket. Centiméterről milliméterig. Fáradság, mely sokáig, holtig eltart. Talán már millió év óta folyik. Az ember visszazuhanhat állati mivoltába egy csapásra. Egy fújás s a gyertya kialszik.

A tiszta szív mosolya kétértelmű, kaján vigyorra torzul. A szűz és utcalány mo-solya más. A bűnös rekedten, hörögve röhög. Tigris dühével, sziszegő fintorral támad a gyilkos. Korunk egyre erősödő szombóluma a képes újság címlapja: meg-kötözött politikai ellenfelébe ördögi vi-csorral döfi bajonettjét a hindu. A mosoly-ra teremtett lény újból dúvaddá vedlik vissza.

Nemcsak a levegőt tesszük tönkre. 1972-ben Milánóban 15 ezer kiló piszokosó hullott egy négyzetkilométer területre. Füst, gáz, kén, széndioxid, por, fém. A ce-ment pora 50 km-re is elszáll. 17 kiló le-vegőt szívunk be naponta. Mi rakódik le a tüdőnkbe?

Aztán jön a szavanna, erdő, dzsungel. Egyre ritkulnak a kivesző állatfajok. Szó-rakozással vált a vadászat. Itáliában meg-ölnék minden élő: a gyíktól a rigóig A szomszéd udvar ciprusfáin éjszakáznak a környék verébcsordái. Karácsonyi ajándé-kul már pusztát kaptak a földből alig ki-látszó gyerekek. Késpengére vékonyodott szájjal céloznak. Jókor hozzászoknak a gyilkolás öröméhez. Az ember rettenete-sen fél a haláltól, de kéjjel osztogatja azt.

Aztán következik a tenger, ahonnét tá-madt az élet. Aki megöli a tengert, megöli a földet is.

A soron következik a társadalom. Mu-lattató emlékké vált első, kellemetlen ró-mai élményem. A Terminiből kijövet 2 nagy kofferral, amikor a villamosra föl-kapaszkodtam, kizsebmetszettek. De a tár-samat is. Valamikor e lopás bravúr volt. Szakértők műve. Felöltön, taláron keresz-tül a farzsebből, esetleg zselettpengemet-széssel úgy, hogy az áldozat észre se vet-te: talán meg is érdemelte jutalmát. Ma erőszakkal szakítják le a kézitáskát s aki a megtámadottnak védelmére kel, lepuf-fantják.

Minden 3 percben egy lopás, minden negyedórán feltörnek egy autót, min-

Az utolsó vacsora a Zsinat fényében

Nagycsütörtökön, Krisztus Urunk kereszthalálának előestéjén belépünk az utolsó vacsora termébe és felidézük üdvörtörténetünk e nagy eseményének emlékezetét. Ez az emlékezés azonban nem a képzelet játéka, sem elvont jámbor elmélkedés, hiszen minden templom az utolsó vacsora színhelye, mert a szentmise a nagycsütörtöki szeretetlakomának és Krisztus keresztfájdalmának időben való megjelenítése, amelyen valóságosan jelen vagyunk. Az utolsó vacsora az Üdvözítő másnap bekövetkezett kereszthalálának, feláldoztatásának vértelen, profetikus elővételezése volt. Krisztus mielőtt megkezdte kínszenvedéseinek sorozatát, el akar búcsúzni hűségese munkatársaitól, hogy megajándékozza őket és az egész egyházat szeretetének jelével: a köztünk való állandó eucharisztikus jelenlétének szentségével s erre a meghitt együttlét legősibb formáját: a baráti lakomát választja.

Ez azonban nem ám egyszerű társas vacsora, hanem a választott nép húsvéti ünnepének lakomája, amelyet a zsidók az egyiptomi fogságból való kiszabadulásuk emlékére költenek el. Ezt az ünnepélyes alkalmat Jézus külön felhasználta arra, hogy kidomborítsa ennek az estebédnek mélyes jelentőségét és rámutasson az ószövetségi jövendölések beteljesedésére. A zsidó húsvét áldozati báránya ugyanis Krisztus előképe, aki szabadulást hoz az újszövetség választott népének. Ő már nem egyetlen faj, nép, embercsoport vagy osztály üdvözítője, hanem, ahogy Keresztelő Szent János profetikusan mondotta: az Isten báránya, aki elveszi az egész világ bűneit. Jézus új tartalmat és értelmet ad a zsidó húsvét ünnepi vacsorájának, mert a kenyér megszegése az Ő megtört testét, a bor pedig kiontott vérét, vagyis szentségileg: engesztelő keresztfájdalmát jelenti, azonban nem mint pusztá jelkép, emlék, hanem hatékony szentségi jel, a-

mely nemcsak jele, hanem létesítő oka is megváltásunknak.

Még világosabban fejezik ki azonban ezt a hittitkot azok a szavak, amelyeket Jézus és azóta minden pap a kehely felett elmond: «Ez az én vérem kelyhe, amely értetek és sokakért kiontatik a bűnök bocsánatára.» A «sokak» kifejezés az arám nyelvben, amelyen Jézus beszélt, «mindenkit» jelent, vagyis a megváltás egyetemességét, mely minden embernek szól. De ezekkel a szavakkal Jézus arra utalt, hogy miképp fog meghalni, sőt arra is, hogy miért hal meg, vagyis életáldozatának céljára.

Jézus ezt az apostolaival elköltött búcsúvacsorát használta fel arra, hogy azt állandósítsa: földi zarándokutunkon mindig velünk maradjon, útitársunkká szegődjék és lelki táplálékunk legyen, amikor mintegy végrendeletként meghagyta apostolainak, hogy ezt cselekedjék az Ő emlékezetére. Pál apostol erre utal, amikor oly meggyőzően kérdezi: «A kenyér, amelyet megtörünk, ugye Krisztus testében való részesedé?» Mert a megszegett kenyér és bor hatékony jelei nem csupán emlékezés Jézusra, hanem élő valóság: az Ő teste és vére, amelynek vétele legbensőbb egyesülést, áthasonulást, azonosulást jelent Vele.

De ennek az utolsó vacsorának minden egyes mozzanata, részlete is mély jelentőségű s ezért nem csoda, hogy két évezred áhitata, népi fantáziája mennyire kiszínezte ezt az üdvörtörténet szempontjából oly fontos eseményt, amely az ókeresztény művészet névtelen mestereit éppúgy megihlette, mint a középkor festőit, vagy a reneszánsz remekműveinek világhírű alkotóit. Például Leonardo da Vincit, az egykori milánói dómkolostor ebédlőjében látható csodálatos freskójának festőjét, aki e művén évekig dolgozott.

Népünk egyszerű, romlatlan hitével s a

nagy művészek elragadtatásával és ihletével kell nekünk is emlékezetünkbe idéznünk az utolsó vacsora jelenetét, hogy rádőbbenjünk annak üdvörtörténeti jelentőségére. Csak el kell olvasnunk az evangélisták tudósításait, akik részletesen leírják, miként mosta meg Jézus az utolsó vacsora előtt apostolai lábát, hogy tanújelét adja végtelen alázatának, gyengedségének és szeretetének s ezzel is példát adjon nekünk. Milyen mélyes fájdalomt okozott neki a bűn félelmetes titka: egyik legszorosabb munkatársának, iszarioti Judásnak hűtlensége, akit pedig még az utolsó vacsorán is kitüntetett figyelmével, amikor a tálba nyúlva, a legízletesebb falatot nyújtotta feléje. Azonban e fájdalmas csalódásért kárpótlást nyújtott neki szeretett apostolának, Jánosnak gyengedsége, aki Mestere szívére hajtva fejét hallgatta annak titokzatos ritmusát. Ő volt az egyetlen tanítványai közül, aki hűségesen elkísérte szenvedésének az útján s az apostolok közül egyedül állt ott a kereszt alatt a Fájdalmas Anyával, akit Krisztus végrendeletkére folytán egy életre oltalmába fogadott.

E nagycsütörtöki vacsorának, melyre már rávetődött az Istenember halálának az árnyéka, de a feltámadás reményének fénye is, méltó befejezése volt Krisztus főpapi imája, amelynek szárnyalása ma is mélyen megrendíti és magával ragadja lelkünket: «Atyám, eljött az óra. Dicsőítsd meg fiadat, hogy fiad is megdicsőítsen téged. Hatalmat adtál neki minden ember fölött, hogy mindenkinek, akit neki adtál, örök életet adjon... Szenteld meg őket az igazságban: a te igéd igazság... legyenek mindnyájan egyek. Amint te, atyám, bennem vagy és én tebenned, úgy legyenek ők is mibennünk és így elhiggye a világ, hogy te küldtél engem.»

IKVAY LÁSZLÓ

dennap egy bankrablás. Nemcsak az ékszerész, hanem a benzines és a trafikos is összerezzen, amikor eléje áll egy rosszarcú vásárló. 8-10 nyeglén röhögő, angyalarcú suhanc elől jobb kitérni. A leggyanútlanabb helyen is áldozata lehetek az időzített bombának. Valamelyik este levegőbe repülhetek, míg kedvenc komikusom tréfáján fölnevetek. Leüthetnek a repülőgépen. Szerencse, hogy nem fizet értem senki s legalább el nem rabolnak. Kikövetelik a börtönből az anarchistát, aki 17 gyanútlanok okozta halálát s letépte a gyerekeknek a lábát, aki labdarúgó bajnokságról álmodozott. A terror egyre nő. Bűnözők paradicsomává s a tisztességes polgárok poklává romlott a társadalom. Mesterséggé vált az emberölés. Nem a hóhér foglalkozására gondolok. Az kimegy a divatból.

Az ember jogaiért bámulatos törvényeket hozunk. Jog a munkához (a gyárak szétveréséhez is?). Gondolat, szólásszabad-

ság. A megfélemlített bírák beteget jelentenek. Majd bolondok lesznek, hogy a döntés után tarkónlövessék magukat a lakásuk küszöbén. Bizonyos sajtó nyomására feloldják a bűnözőt, aki holnapután még kitanultabban újból lesen áll. A csöcselék dönti el a közvéleményt, nem az igazság. A gyakorlatban csak az erőszakos jogát tartjuk tiszteletben: félelemből. A gonosztevők ügyvédjei a paragrafusok kesze-kuszáiban farizeuskodnak. Minden üzlet szájába rendőrt állítani? Természetesen lefegyverezve a revolveres betörő előnyére, akinek próbáljanak csak a zsebébe motozni, ha véletlenül lebukott. Bezeg, ha hatalomra kerülnének, vége lesz a telefonfával követelt szabadságnak. Hiszen joga a sértetlenséghez csak a moltipbombát hajítónak van. A közpolgárnak csak ahhoz, hogy félhet és meghalhat. Jó pofát vágjon fölfordított autójához, bevett ablakához.

Ember vadászik az emberre. Háztető fe-

dezekéből célbaló a parkban sétálókra. Távcsoves fegyverével safarit rendez a nagyváros utcáján tolongó embervadakra, látatlanokra, aki hivatalba siet, kutyáját sétáltatja, félórára tüdejét szellőztetni a szabad levegőn bolyong. Mint dzsungelben a lombok mögül vicsor mered ránk, ha telitalálatára összeesik áldozata. Az ember számára tartogatott mosoly egyre kegyetlenebb vigyorrá torzul, hogy szétmarcangolja a 2000 éve megindított emberszelidítő erőfeszítéseket.

Mekkora anakronizmus ma hozzácsapni a 8 boldogsághoz kilencediknek: boldogok, akik mosolyognak s mosolyra derítik felebarátjukat, mert majd rájuk is rámosolyognak.

PROKOP PÉTER

Kopernikus a heliocentrikus világkép megalapítója – születése 500-ik évfordulójára

Már az a tény, hogy VI. Pál pápa Lengyelország primásához, Visinszkyhez intézett üzenetben méltatja Kopernikus érdemét, aki «a hitet és tudományt termékeny módon tudta magában egyesíteni», mutatja a lengyel kanonok történelmi nagyságát. Egy másik csillagászati nagyság, Tycho Brahe, így jellemzi őt: «Is, qualem non terra virum per saecula multa protulit» — «Olyan férfiú ő, amilyent a föld sok század óta nem termett». Születése, illetőleg nemzetisége körül pedig valóságos verseny indult meg lengyelek és németek között, úgy mint valamikor Homéros, a legendás nagy görög költő körül, akiért hét város versengett, melyik mondhatta magáénak, mint a következő vers tanúsítja:

Smyrna, Chios, Colophon, Salamis,
Rhodos, Argos, Athenae,
Orbis de patria certat, Homere, tua.

Foglalkozott Kopernikus személyével a félezredes évforduló alkalmával a rádió, televízió és sajtó, megfelelően méltatva életét és életművét. Kopernikus ugyanis elmondhatta magáról, hogy nagy idők, nagy emberek idejében élt. Ez időben fedezte fel Kolumbusz Kristóf Amerikát, Gutenberg a könyvnyomtatást s az ő idejében osztotta a reformáció a nyugati kereszténységet katolikus és nem katolikus táborra. Kortársának mondhatta Rafaelt, a festők királyát, Michel Angelot, aki a művészet három ágában — festő, szobrász és építész — halhatatlant alkotott; továbbá Bramentet, a Szent Péter fenséges kupolájának szerencsés befejezőjét. Ily nagy lángelmék világában rakta le a maga zeniális művének, a róla elnevezett világképnek alapjait.

Kopernikus pályafutása

Nikolaus Kopernik (eredetileg így írták a család nevét, melyet a kor szokása szerint, humanista módon latinosan Copernicus-ra változtatott) 1473 febr. 19-én született Lengyelország Thorn nevű városában, ahova hasonnevű atyja 1458-ban telepedett át Krakkóból. Anyját Watzelrode Barbarának hívták, nagybátyját Lukácsnak, aki püspök volt s a tízéves korában árván maradt fiú, Kopernikus neveléséről a továbbiakban ő gondoskodott. Valószínű, hogy a püspöki nagybátya támogatása nélkül a világ csak később ébredt volna annak tudatára, hogy a nagy universumnak nem a Föld a középpontja. Egyébként a család vallásos életszemléletére jellemző, hogy Nikolaus Kopernik, az atya, egész családját felvettette 1469-ben Szent Domonkos harmadrendjébe, s a 4 gyermek közül 3 választotta az egyházi pályát: András, a legidősebb, Nikolaus (Kopernikus), s az egyik nőtestvér, Barbara, aki a cisztercita nővérek zárdájába lépett Krakkóban, ahol később apátnő lett. Jogi, orvosi és matematikai tanulmányok után,

melyeket Krakkóban, Bolognában és Páduában folytatott, 1503 május 31-én Ferrarában jogi doktorrá promoveálták. Most néhány évig Wadzenrode Lukács püspök nagybátyjánál Heilsbergben találjuk, aki mellett orvosi tudását bőven gyakorolhatta s egyúttal ily módon háláját is leróhatta nagy jótevője iránt. 1510-től egész haláláig, 1543 május 24-ig a kanonokok testületébe tartozott, Frauenburg székhellyel, anélkül, hogy pappá szentelték volna. Ezekben az években hosszabb ideig mint a kanonoki testület (káptalan) kormányzója szerepel. Amellett értékesítette orvosi tudását, valamint földrajzi ismereteit, sőt résztvett a pénz megreformálásában is. Egyéb idejét arra használta fel, hogy hosszú éveken át gyűjtötte az anyagot megfigyelései és számításai útján, a legegyszerűbb eszközökkel, mivel a távcső akkor még ismeretlen volt, heliocentrikus világrendszere kidolgozásához. Röviddel halála előtt került nyomdába az új rendszert tárgyaló és kifejtő munkája a következő címmel: «De revolutionibus orbium coelestium libri VI.» (Nürnberg, 1543.)

Kopernikus rendszere

Kopernikus előtt általános elfogadott rendszerként a geocentrikus világkép szerepel, mint a látszatnak megfelelő. Eszerint a Föld a világ közepe, mozdulatlan, mely körül a Nap és a bolygók keringenek. Ezt a világképet Ptolemäusi rendszernek nevezzük, mely szerint minden bolygónak saját keringési pályája van s ennek középpontja a Föld körül egy alapkörön mozog. Ezzel ellentétben a kopernikusi világkép szerint:

1. Az égbolt nem fordul meg naponta a Föld körül, hanem a Föld fordul meg naponta saját képzelt tengelye körül.

2. A Nap nem teszi meg évente az állatkörök csillagképein keresztül eddig képzelt útját a Föld körül; továbbá: a bolygók nem a Föld körül mozognak kör alakú pályájukon, hanem:

A Nap a központ,

a Föld is csak bolygó,

a Föld és az összes bolygók kör alakú pályájukon a Nap körül mozognak.

A rendszer továbbépítői

Tycho Brahe egy középmezőre kérésű geocentrikus és heliocentrikus világkép között. Kepler számítási eredményei oda konkludáltak, hogy a bolygók pályája igazában nem kör alakú, hanem elliptikus alakzatot mutat. Galilei a távcső igénybevételével tovább fejlesztette a mozgásról szóló tant, míg végül Newton a gravitáció (nehézkedési törvény) felfedezésével tette rá a koronát a kopernikusi tanra.

Mint tudjuk a történelemből, mindez nem ment surlódás nélkül. Mind Galilei tanát, mind a kopernikusi rendszert — nem ugyan a tudós életében, hanem utólag — az egyházi illetékes hatóság elítélte, és pedig azért, mert az akkori biblia magyarázattal és teológiai felfogással az új rendszer nem volt összeegyeztethető. Bármily lármát inscenálnak is ebből az Egyház ellenségei, nem szabad felejtetni, hogy a Vatikáni Csillagvizsgáló, melyet 1578-ban XIII. Gergely pápa hívott életre, a legelső egész Európában s éppen az Egyház csillagászaik lényegesen hozzájárultak az új modern világkép kialakításához.

A ma embere és Kopernikus rendszere

Ma szinte minden gyermek tudja már, aki iskolába jár, hogy a Nap nem kel fel és nem nyugszik le, hanem a Föld forog saját képzelt tengelye körül és kering a Nap körül. Továbbá: a heliocentrikus világkép rendszere ma is érvényben van, bár ez is kibővített értelemben. A kopernikusi rendszerből annyi érvényben van, hogy a Nap áll az ún. nap- és bolygórendszer középpontjában. A többi csillagokat Kopernikus még az égboltra fixálva képzelte el és számára a Nap volt a világ közepe. Ma azonban tudjuk már, hogy az ég csillagai mind megannyi napok, habár állócsillagoknak hívják is őket a külső látszatnak megfelelően, s ezek milliárdjai alkotják a Tejutat (Milchstrasse). A legújabb számítások szerint száz milliárd nap van benne s ugyanannyi napnak megfelelő anyag, melynek átmérője 100.000 fényév. Ez kb. egy trillió kilométernek felel meg a Tejút maga is körforgásban van s 220-250 millió évre van szüksége, míg a saját súlypontja körül egyszer megfordul. A mérhetetlen világűrben sok millió tejutat fedezett fel a modern csillagászat a modern távcsövek segítségével, melyek közül a leghíresebb az USA-ban lévő 4.000 méter magasságban felállított 5 méteres teleszkóp (Mont Palomar). Mindezt a kutatást meggyorsítja ma a rádió-csillagászat. Természetes, Kopernikus az akkori kezdetleges eszközökkel ezeket nem ismerhette meg, de az ő elmélete szolgálta az alapot hozzá.

«A ő élete bizonyosság arra — hangsúlyozza VI. Pál pápai megemlékezése —, hogy a tudománynak és hitnek semmi esetre sem kell ellegységként szemben állniok egymással. Ha mégis vannak látszólagos ellentétek közöttük, az az emberi elme korlátozott képességeinek számlájára irandó, mivel ennek ítéletei nem mentesek a tévedéstől. Az Egyház becsüli, tiszteletben tartja, sőt csodálja a tudomány különböző ágaiban tapasztalható haladást.»

VECSEY LAJOS

A féktelen szabadság

Az első Nagypéntek óta folyton ismétlődik a marcangoló kérdés: Miért tudta az ember az Istent megölni? Miért hurcoltak annyi ártatlant a gázkamrákba és miért pusztult el annyi millió orosz a szibériai katorgákban? Miért hagyta a Mindenható a gonoszokat szabadon tombolni az ártatlan népek ellen? Méltó az Istenhez meg az emberhez ez a borzalmas történelem, amelyben a gonoszok virulnak, a jók pedig sírnak?

Ágoston lángelméje egész életén át kereste a választ és bőven meritünk is abból, amit a titok mélységében kutatva meglátott, mivel az mindig érvényes marad. Eleve nyilvánvaló, milyen volna az ember magatartása, ha Isten minden rosszat nyomban megtorolna, sőt vajmi könnyen tudná a bűnt megelőzni és csirájában elfojtani, ha akarná. Akkor azonban a rettegés uralma alá kerülne az egész földi lét és szó sem volna többé szabadságról ott, ahol mindenki kénytelen megtartani a törvényt. Példás rendben élne az egész társadalom, csak ennek nem volna erkölcsi értéke, mivel olyan volna, mint a börtön vagy a kemény szigorral nevelő óvoda fegyelme.

Az ilyen rend nyilván nem kell a Teremtőnek, ha egyszer az ember szellem, akinek értelme és szabad akarata van. Természetünk alapvető története tehát, hogy önként és erőszaktól mentesen tegyük a jót, különben a létünkben nem volna értelem. Ezzel persze együtt jár a lehetőség, hogy mindenki visszaélhet a szabadsággal, sőt úgy látszik, mintha a történelem merőben céltalan zűrzavar volna, amelyben a bűn hatalma korlátlan és a becsület meg az erény mindig a rövidebbet húzza. És Isten ezt mind előre látta, mégis megalkotta az embert, mivel van ebben a világban valami fönséges és roppant finom érték, vagyis valami óriási csoda megy itt végbe, amely azonban alig tűnik föl a rossznak ricsajos tobzódása mellett. Ha ezt meglátni akarjuk, nem szabad az átlagos földi mértéket használni, ellenben úgy kell gondolkodni, mint az Isten.

Nem könnyű ez, ha valaki nem mer a pusztán emberi okosság látókörén áttörni, pedig az Úr többször is nagyon nyíltan kimondta, hogy országában egymás mellett virágzik a búza meg a konkoly, a hívő és hitetlen és boldog, aki üldözést szenved az igazságért, tehát nincs jogunk botránkozni, valahányszor úgy érezzük, mintha Isten gondtalan gazda volna, akinek a földjén szabadon burjánzik a dudva. Így érvényesül ugyanis egészen a szabadság, mivel itt minden a választottak kedvéért van, a hitvallókért, akik tűzönvizen keresztül Jézus barátai akarnak lenni. Erre az ember magától nem képes, de a kegyelem birtokában legyőz minden belső és külső akadályt és az erőszakkal szemben még kínpadra feszítve is bizonyosságot tesz a szabadságról. A kegyelem

ugyanis arravaló, hogy fölfokozza és szilárdítsa az akarat készségét a jóra. Ám az is nyilvánvaló ebből, hogy a konkolyembernek nincs semmi mentsége, mivel korlátlanul szabad és bőségesen kap kegyelmet, ha kívánja és kéri. Ágoston ezt így fogalmazta: Tedd meg azt, amire képes vagy és kérjed az erőt, ami hiányzik. A Mindenható tehát föltétlenül eléri célját, amiért a teremtés meg a megváltás történt.

Folyton halljuk a panaszt: Nem látjuk az Istent, nem érezzük a hatalmát, hiszen a földön minden úgy megy, mintha Ő nem volna, vagy nem törődne velünk. Milyen alaptalan e vád, nyomban kitűnik, ha a szenteket nézzük. Ők nem panaszkodnak, holott mindig a kereszt útján járnak, de a szívükben mégis zeng a dicséret és hála, mivel Szent Pál szerint a megfeszített Krisztus nekik Isten ereje és bölcsessége. Megdöbbenő állítás ez, azonban a tények fönségesen igazolják. Ugyanis nem abban nyilatkozik meg az Úr hatalma a földön, hogy ellenségeit összetöri, a hazugságot elnémitja, a gőgöst megalázza, vagy a zsarnokot béklyóba veri, mert barátainak hűsége a legfőbb győzelem, amit el akar érni. A hitvallók csodálatos hűsége az Ő műve, mivel ehhez a természet túlságosan gyöngye és a szenvedéshez kell a legtöbb erő, tehát a hatalmát híveiben mutatja meg, akik az egész világgal dacolva vallják és terjesztik az örömhírt.

A 13. század elején III. Ince pápa volt Európa ura, de a politikai lángelme hivatalát merő szolgálatnak tekintette. Kortársa a koldus barát, Ferenc tőle kért engedélyt, hogy új rendet alapítson. A pápa nevét ma a tankönyvekben megtaláljuk, egyébként szóba sem jön, de Ferenc nevét az egész világon ismerik és óriási egyénisége ma is hódító erő. Ha valaki persze csak azt nézi, mennyi hadosztálya és atomfegyvere van egy országnak és nincs érzéke a lélek nagyságát meglátni és becsülni, vézetes értékvakságban szenved és az életlegalsó fokán tengődik, mint a féreg vagy a ragadozó fenevad. A bűnt kivéve minden a Teremtő alkotása, az atom meg az élő sejt egyformán, de hatalmának legfőbb bizonyosságát a szenttéavatáson hirdeti és ünnepli az Egyház s aki ezt nem veszi tudomásul, abban hiányzik a szellem finomsága és durván elszámítja magát, amikor szembekötte megy el a hatalom legfőbb tényei mellett.

Alig lehet áttekinteni az óriási birodalmat, amely ezeket tárja föl. A szerzők sokszor világhírű nagyságok a szakmában, műveiket számos nevelvre fordították, sőt azok nem egyszer színpadra is kerülnek és bámulatos sikert aratnak a mai társadalomban, amely általában csak a léhaság és a buta izgalom után lohol, ha szórakozni akar. Valóban a népnek is az a szépség és csoda kell, amely például Páli Vince vagy Don Bosco életében jelenik meg előttünk. Volt Pesten egy zsidó ismerősöm, aki még a jegyet is megvette

nekem, mivel így akart kényszeríteni, hogy megnézzem Bernadette filmjét, melyet már négy hónap óta játszottak az egyik belvárosi moziban és a ház mindig zsúfolva volt. Nem értem rá megnézni, mivel igen sok volt akkor a munka, azonkívül a történetet eléggé ismertem a legjobb könyvekből, hiszen még Carell is írt róla, szokásához híven remekül.

Az isteni hatalom roppant bizonyítéka továbbá Krisztus országa, az Egyház, hiszen két századot kivéve folyton a pusztalétért küzdött. Földi erő nem tarthatja fenn, ellenségeinek se szeri se száma, sőt vajmi gyakran saját papjai és hívei mindent elkövetnek, hogy megdöntsék és csak emléke maradjon a történelemben, de hasztalan volt minden agyarkodás ellene, mert Valaki csodálatos módon vigyázott rá és nem hagyta tönkremenni, habár nem egyszer már a sír szélére csúszott. Páratlan jelenség ez: a Mindenható féktelen szabadságot enged a rossznak, az Egyházat kívülről, belülről mindig tépik és szaggatják, a Heródesek és Judások mindig fölös számban vannak, mégsem érik el, amit annyira akarnak és ha föld alá nyomják is a szent tüzet, az újra meg újra föllángol és terjed ott is, ahol halandó sohasem gondolná. Azért a nagy német történész, Josef Bernhardt nem is habozott leírni a különös tételt: salus ab inimicis, vagyis gyakran az ellenség is kénytelen az Egyház érdekét szolgálni. Ahol a gonosz győz, ott mindig az ember veszt, Isten azonban a rosszat is képes saját céljára használni, amikor például az üldözésben edzi hőskökké híveit, amikor a fenekedő Saulból lesz a nemzetek apostola, amikor irgalma megmenti a nyomorult bűnöst, amikor a tévedést hagyja kudarcba fulladni, vagy a tagadókkal szemben a halhatatlan óriásokat, Ágostont, Tamást, Bellarmint, Lacordairet, Prohászkat állítja sorompóba, hogy a hit igazságát egyre jobban föltárják és kimutassák. Amilyen könnyű ma erről értesülni, olyan súlyos mindenki felelőssége, aki nem keresi és nem fogadja be az isteni fényt.

Azt hiszem, e rövid válaszból is kitűnik, milyen szédítő az emberi sors mélysége és mit jelent Krisztus fönséges üzenete Jánoshoz a börtönbe: Boldog, aki nem botránkozik meg bennem. Egy kiváló francia jezsuita egyetemi tanár volt Sanghájban, majd a kínai kommunisták elfogták és a rabságban a hírhedt agyamosást is kénytelen volt eltűrni. Miután szabadult, hazatért, megrongált egészsége is rendbe jött, ám az otthoni jólétben és szabadságban élve nyíltan bevallotta: A kínai fogságban külön ember voltam, mint most vagyok idehaza. Bátran hitt Krisztus szavában és ő is tapasztalta annak igazságát, amiről e században annyi hitvalló keresztény tesz bizonyosságot, bármennyire megkínozta őket a sátáni gyűlölet. Bennük győz az Isten hatalma most és mindenkor, de ezt meg kell látni, különben kontár komédia lesz az életünk, semmi több.

Vita a Vatikán keleti politikájáról

Március elején négy püskököt szentelt fel Casaroli érsek, a vatikáni külügyek vezetője Csehszlovákiában. A megfigyelők szerint a Vatikán mind a négy püskököt a békepapi mozgalomból volt kénytelen kinevezni. Innen adódnak a súlyos bírálatok a Vatikán keleti politikája ellen. Felteszik a kérdést: vajon pöspököket ad-e a Vatikán a katolikusoknak Keleteurópában, vagy inkább ágenseket a kommunista rendszernek? Casaroli érsek is szükségét látta, hogy megvilágítsa a Szentszék törekvéseit.

Hosszú, nehézkes tárgyalások után a Vatikánban február végén közzétették, hogy VI. Pál pápa négy új püskököt nevezett ki Csehszlovákiában: Pásztor János nyitrai, Franec József besztercebányai megyéspüskök, Gábris József nagyszombati és Vrana József olmüci apostoli kormányzó, címzetes püskök lett. A vatikáni sajtóiroda vezetője február 27-én kijelentette: Vrana József személye körül a tárgyalások során sok vita támadt. Ennek az volt az oka, hogy Vrana a Novotny érásban is tagja volt a Plojhar vezette békepapi mozgalomnak. A mozgalom a prágai tavasz elején szétesett, és a szovjet csapatok bevonulása után a kommunista kormány parancsára és hathatós támogatásával újra megalakult. Vrana lett a Pacem in terris nevű új békepapi mozgalom elnöke. Ő volt egyben az olmüci egyházmegye káptalani helynöke is. Az is közismert, hogy a kommunista rendszerben a káptalani helynököket nem szabad választással jelölni ki a kanonokok, hanem a kormány, illetve az Állami Egyházügyi Hivatal mondja meg előre, kit kell megválasztani. Különben másnak a rendszer nem adja meg a működési engedélyt.

A prágai kormányzat ragaszkodott hozzá, hogy a Vatikán Vranat nevezze ki az olmüci egyházmegye érsekévé. A Szentszék védekezett a javaslat ellen. Látván azonban, hogy a kormányzat mást nem fogad el, a Vatikán kikötötte, hogy Vranának le kell mondania a békepapi mozgalomban viselt vezetői tisztéről és a jövőben tartózkodnia kell minden békepapi tevékenységtől, mert ez ellenkezik a püsköki hivatallal.

A tárgyalások során a prágai megbízottak, úgy látszik, elfogadták a Vatikán kikötését és megengedték Vranának, hogy írásban lemondjon a békepapi mozgalom elnökségéről és kijelentette, hogy a jövőben megszüntet minden kapcsolatot a mozgalommal.

Prága azonban megszegte a megállapodást

Casaroli érsek március 4-én szentelte püskökké Vrana Józsefet az olmüci Szent Vencel székesegyházban. Utána az új címzetes püskök és apostoli kormányzó Prágában letette az államesküet. A prágai rádió úgy számolt be az eseményről, hogy a Pacem in terris békepapi mozgalom vezetőjét püskökké szentelték és ez az eskütétel alkalmával kijelentette: megtisztelte-

tésnek tartja, hogy folytathatja a Pacem in terris békepapi mozgalom központi bizottságában tevékenységét és ezáltal szolgálhatja az állam és egyház jó viszonyának alakulását.

A megfigyelők hangoztatják: a Vatikán Vrana Józsefet «ad nutum Sanctae Sedis» megszorítással nevezte ki olmüci apostoli kormányzónak, ami azt jelenti, ha nem felel meg a Szentszék várakozásának, a Vatikán bármikor és indokolás nélkül megvonhatja tőle a kinevezést. Csehszlovákiai egyházi körökben általános felháborodást keltett a prágai rádió jelentése. A papok és a katolikusok várják, mit szól hozzá a Vatikán! Ki fogja végre tisztázni a botrányt?

A csehszlovákiai papok és katolikusok nagy része nem helyesli a kinevezéseket.

Útban Róma felé, Casaroli érsek megállt Bécsben és a Kathpress osztrák katolikus hírügynökségnek nyilatkozott. Elismerete, hogy a csehszlovákiai papok és katolikusok tekintélyes része nem helyesli az új püskökök kinevezését. Szerintük — folytatta Casaroli — a mai helyzetben nem szabad püskököt kinevezni Csehszlovákiában, mert ez nem tud eleget tenni főpásztori hivatásának. Nem kormányozhat az állam beleszólása nélkül. Casaroli elismerte, hogy a csehszlovák papok és világi katolikusok álláspontja helyes. Hangoztatta: a Szentszék is arra törekszik a tárgyalásokkal, hogy a püskökök, illetve az Egyház szabad működését biztosítsa. Ismételten biztosítékot követel erre vonatkozólag a kommunista kormányok képviselőitől. De annak ellenére, hogy a vatikáni keleti politika eleddig csak szerény eredményt hozott, mégis az a meggyőződése, hogy folytatni kell. Hiszen — tette hozzá — hosszú lejáratú politikáról van szó, ami ilyen rövid idő alatt nem is hozhat nagy eredményt. A nehézségek és koblémák tudatában a vatikáni külügyek vezetője úgy véli, hogy a mai helyzetben is fontos, hogy az egyházmegyéknek püskökük legyen. A püskök ugyanis az egyházmegye fundamentuma és tartó oszlopa. A Szentszék pedig elvárja a püsköktől, hogy tanúságot tegyen Krisztusról és az Egyház és hívek javát szolgálja. Ha ezt nem teszi meg — mondotta Casaroli érsek — akkor nem mondhatja magát püsköknek.

És a másik három új püskök?

Ezek is mind tagjai a békepapi mozgalomnak. Pásztor János, aki inkább hivatalnok típus, a szlovákiai békepapi mozgalomban szintén vezető szerepet játszik. Gábris József is a mozgalom által nyilvánított tagok közé tartozik. Ez a kettő magyar anyanyelvű. Franec Józsefről az hírlik, hogy fiatal korában Hlinka pártjában volt és ennek takargatására ugyancsak szüksége van a békepapi mozgalom támogatására.

Tehát végeredményben az tűnik ki, hogy a Vatikán a szlovák és a prágai

Egyházügyi Hivatal jelöltjeit nevezte ki. Ezt a szomorú tényét a Vatikáni Államtitkárság képviselője azzal igyekezett leplezni, hogy az érdeklődő újságíróknak kijelentette: az új püskököket Casaroli érsek személyesen fogja felszentelni Csehszlovákiában. Ez arra vall, hogy a Vatikán a maga jelöltjeit nevezte ki és nem azokat, akiket Prága vagy Pozsony szeretett volna ráerőszakolni a Szentszékre.

A Pápa viszont azzal indokolta a kinevezéseket, hogy Csehszlovákiában a püskökök kihalóban voltak és ezért szükség volt rá, hogy a hierarchiát megmentse. Az új bíborosok előtt a Szentatya reményét fejezte ki, hogy folytatják Prágával a tárgyalásokat és mindent elkövetnek, hogy az állam és egyház viszonyát normalizálják.

Casaroli is azzal tért vissza Rómába, hogy folytatják a tárgyalásokat és a legközelebbi cél a még hátralévő hét püsköki szék betöltése.

Prága védelmébe veszi Casaroli érseket

A csehszlovák kommunista párt központi lapja, a Rude Pravo március 9-iki számában hangoztatja: a papok és az egyházi vezetők magatartása nem lehet más, mint a híveké. Ez a felismerés lehet az állam és egyház közti viszony alakulásának megbízható alapja. A prágai kommunista lap kiemeli, hogy Casaroli érsek optimista nyilatkozatát az állam és egyház új kapcsolatairól a nyugati lapok súlyosan bírálják és kifogásolják, hogy a Vatikán túl nagy engedményeket tett a csehszlovák államnak. A nyugati lapok megütköznek azon — folytatja a Rude Pravo —, hogy az esküt tett új püskökök nem tanúsítottak elutasító magatartást a szocialista társadalommal szemben. Ellenkezőleg, kijelentették, hogy támogatják a szocializmust. Ez az egyetlen és egyedül elfogadható alap — írja a lap — az állam és egyház jó viszonyának megteremtésére.

Tudomásunk szerint egyetlen nyugati lap sem kifogásolta, hogy az új csehszlovákiai püskökök nem utasították el az eskütételkor a szocialista társadalmat. Ezt az adott helyzetben nem tehetik. De a Vatikán hivatalosan közölte, hogy az eskütétel előzetesen megtárgyalta az állami vezetőkkel és ezek beleegyeztek abba, hogy az eskü a püskököket és papokat nem kötelezi olyan feladatok vállalására, amelyek ellene modanak keresztény lelkiismeretüknek. Ebből az következik, hogy a szocialista társadalom építését csak olyan területeken vállalhatják, amelyek nem sértik az emberi méltóság jogait, illetve az ember keresztény hivatását. Ezt a megállapodást a kommunista vezetők rendszerint elhallgatják.

Mit kifogásolnak Nyugaton?

A nyugati lapok bírálatát azt kifogásolja, hogy a Vatikán nem olyan személyeket nevezett ki püsköknek, akik képesek feladataikat egyházi szempontból ellátni. Vra-

na esetében például a vatikáni szóvivő, Alessandrini professzor megjegyezte: a Szentszék méltányolta az olasz káptalani helynök lelképásztori munkáját. Nos éppen azokban a hetekben, amikor a tárgyalások folytak, Prágában elítéltek egy katolikus papot, Dr. Jaroslav Studeny-t, aki az olasz egyházmegyéhez tartozik és hitoktatási anyagot sokszorosított a hitoktatóknak. Hittankönyvet Csehszlovákiában régóta nem adtak ki. Studeny Vrana káptalani helynök tudtával és beleegyezésével tette ezt és a sokszorosított hitoktatási anyagért kapott adományokból szintén Vrana hozzájárulásával több plébániát restauráltak. A bírósági tárgyaláson Studenynek szemére vetették, hogy törvényellenesen járt el és a pénzt saját céljaira fordította. A vádlott Vrana Józsefet adta meg tanúnak. Vrana azonban nem jelent meg a tárgyaláson és írásban sem vállalta papja védelmét. Csehszlovákiában azt kérdezik a papok és a katolikusok, mit várhatnak az olyan püspöktől, aki még arra sem hajlandó, hogy igaz ügyben papja mellett tanúskodjék?

A megfigyelők szerint a vatikáni keleti politikát pillanatnyilag a francia katolikusok által gyakran hangoztatott «Présence chrétienne» — a keresztény jelenlét elve irányítja. Jelen lenni a kommunista kormányzatú országokban, ha másképpen nem, akkor legalább a püspökök kinevezése útján. De a tapasztalat azt mutatja, hogy ez a jelenlét súlyos rizikóval jár és megosztja a katolikusokat. A megosztás annál veszélyesebb, minél jobban beegabalyodnak a püspökök illetve az egyházi vezetők a kommunista politikába és minél kevesebbet tesznek, illetve tehetnek az evangélium terjesztéséért. A vatikáni keresztény jelenlétre irányuló törekvésekből a kommunista rendszernek a lehető legnagyobb propaganda hasznot kovácsolják kifelé, befelé pedig ezt a jelenléte egyházi szempontból állandóan korlátozzák és tétlen, pusztán jelenlétté igyekszenek leszűkíteni. Ezt látva a katolikus papok és sok katolikus világi szakértő azt kérdezi: mit használ az Egyháznak, ha a kommunista színpadot feldiszi püspökökkel, ahelyett, hogy a püspökök és papok illetve az Egyház lelképásztori munkájának az államtól minél függetlenebb menetét biztosítaná. Ezt az igényt annál inkább teljesítendőnek vélik, mert a II. Vatikáni Zsinat kifejezetten követelte a Szentszéktől, hogy az Egyházat függetlenítsen mindenütt az államtól. A vasfüggöny mögött viszont az a helyzet, hogy az államot különválasztották ugyan az Egyháztól, de a rendszer nem akarja, hogy az állam valóban elváljék az Egyháztól. Ellenkezőleg, minden erejével fogságában tartja az Egyházat, és ahol teheti, visszaél vele. Senki sem tagadja, hogy ebben a helyzetben nem könnyű az egyházpolitika, de azt sem titkolják a szakértők, hogy az eddigi módszerek és eredmények fölülte kétesek.

FÁBIÁN KÁROLY

Egy kötet születése

— Gloria Victis 1848-49-Szabadságharcunk a világirodalomban —

Érdekes költői antológia jelenik meg rövidesen Tollas Tibor szerkesztésében és a Nemzetőr kiadásában Münchenben az 1848-as szabadságharc irodalmi és művészeti visszhangjáról a nagyvilágban. E könyv egyben felelet arra a gyakori kérdésre, melyet otthon látogatók tesznek fel nekünk: mit csináltak olyat, ami nem saját egyéni érvényesülésteket, hanem az egész nemzet ügyét szolgálja? Az otthon és az emigráció fiatalágának önbizalmát és nemzeti öntudatát szolgálja ez a könyv, melyre ma nagyobb szükség van, mint valaha, hiszen otthon idegen eszményképeket állítanak e fiatalág elé.

Tollas Tibor kérdésünkre elmondja, hogy már diákkorában a soproni Rákóczi Ferenc honvéd reáliskolában gondolta, hogy össze kellene gyűjteni a 48-as szabadságharc irodalmi visszhangját. A német órák egyik tanárunk Heinének a magyar 48-ról szóló versét olvasta fel, mely jobban fellelkesítette őket, mint a magyar és történelem órák egész sora. Mert nem az a fontos, amit mi mondunk magunkról, hanem, ahogyan mások látnak bennünket.

Hét évvel ezelőtt kezdődött a munka, amikor Tollas írókat, tudósokat kért fel, legyenek segítségére a világ különböző könyvtárában, múzeumában összegyűjteni 48 külföldi emlékeit. Hirdetést tett közzé a külföldi magyar sajtóban is s külön megköszönte az Életünknek a közlést, melyre sok értékes választ kapott. Majdnem valamennyi emigráns magyar sajtó lehozta a hírt, mely azt bizonyítja, hogy bizonyos esetekben és ügyekben igenis össze tud fogni a külföldi magyarság.

Az eddig összegyűjtött anyag óriási. Sokkal több a tervezettnél. 30 nemzettől több mint 300 vers, 100 kép és 15 zenemű. Kb. 400 oldalas lesz a kötet, melyben eredeti nyelven és magyar fordításban szerepelnek a versek és nyilatkozatok. Magas színvonalú irodalmi olvasmányról van szó, melyet a legjobb Nyugaton élő íróink és költőink fordítottak.

Az olasz anyag talán a leggazdagabb. Híres költők (Carducci, Aleari) versei, Garibaldinak Tükör halála alkalmából kiadott napiparancsa, sőt egy Kossuthról szóló regény is szerepel. Az angol gyűjteményben Landor versei járnak az élen. De sok a francia és amerikai visszhang is. A német nyelvterületen érdekes felfedezés volt a Londoner Deutsche Zeitungban a majdnem teljesen elpusztult «Német Légő» emlékének szentelt vers, melyről a németek sem tudtak.

A legnagyobb meglepetés azonban a mindeddig ellenségesnek hitt dunai népek költőinek visszhangja. Ezt az anyagot egészében sem a kiegyezés korában, sem a két világháború közt, de 1945 után sem dolgozta fel senki, pedig nagyjelentőségű, mert lelki alapja lehet a jövő dunai konfederációnak. E dunamenti összefogásnak

különben szép szimbóluma lehetne Petőfi, aki szerb apától, szlovák anyától származva lett izzó magyar költővé s akiről közel félszáz verset sikerült összegyűjteni külföldi költőktől.

Kb. 30 író és tudós segített a kötet összeállításában. Részben kutatók, részben fordítók, de sok esetben ugyanaz végezte a két feladatot. Külön meg kell emlékezni a hazai és környező országokban élő magyar írókról, akik segítettek.

Ezt az antológiát csak az emigráció hozhatta létre, mert egy ország sem rendelkezik olyan hatalmas anyagi lehetőségekkel, hogy az anyag összegyűjtéséhez kutatókat küldjön ki hosszú évekre s a világ minden tájára. Ezt csak a külföldi magyarság a maga szétszórtságában tudta megvalósítani. Ez a közös munka a nyugati magyarság adója és ajándéka lesz az ott-onnak.

A kötet kedvezményes előmegrendelés esetén fűzve 20.— DM; vászonkötésben színes borítóval 24.— DM; vagy annak megfelelő valuta. Ha valaki a patronáló tagok sorába lép (személy, vagy szervezet), 75.— DM beküldése esetén 3 könyvet kap és nevét a könyvben megörökítik. Megrendelhető: Nemzetőr, 8-München 34. Postfach 70. — Pénzbeküldés Bankkonto: Bayerische Hypotheken und Wechselbank München Konto Nr. 376 9496; Postcheckkonto, München Nr. 175 275.

A LITVÁN PÉLDA

Aki alaposan tanulmányozta a litván katolikus papok és világiak válaszát a múlt évi püspöki körlevélre, láthatja, hova vezetnek az események. Köztudomású, hogy a litvániai zavargások után püspöki pecséttel körlevél jelent meg, mely elítéli a zavargásokat és felelőtlenséggel vádolja azokat a katolikusokat, akik aláírták az Egyesült Nemzetekhez és Brezsnyevhez intézett memorandumot. Ebben több mint tizenhétezer litván követeli a vallásüldözés megszüntetését és a szovjet alkotmányban biztosított jogok tiszteletben tartását. A papok és a katolikusok föld alatti kiadványban válaszoltak az említett körlevélre és kijelentik: a litvániai egyházi vezetők a kommunista állam ágensei. Az igazi püspököket a kommunisták elhurcolták és internálták. A Vatikánnak be kellene látnia, hogy hova vezet az oda nem való személyek kinevezése. A papság és a hívek tekintélyes része elfordul ezektől az egyházi vezetőktől és vállalja az üldözést az Egyházért és az evangéliumért. Ki biztosíthatja a Vatikánt, hogy a kommunisták a tárgyalásoknál nem arra törekcsenek, hogy a katolikus egyházat a vasfüggöny mögött minél jobban megosszák! Az eddigi tények ismeretében a megfigyelő szakemberek nem osztják Casaroli érsek illetve a vatikáni keleti politika többször hangoztatott optimizmusát.

Mindszenty bíboros az Innsbrucki Magyar Napokon

Az innsbrucki magyarság ez év március 15. és 19. közt «Magyar Napokat» rendezett, amelyre meghívta Mindszenty József kardinálist, aki a magyar ügy iránti fáradhatatlan odaadással tett eleget a meghívásnak és fellépésével kivívta mindenki meglepett csodálatát.

A magyar ünnepnapokat szerencsés véletlen folytán **Kodály Zoltán Psalmus Hungaricus**-ának előadása vezette be március 15-én és 16-án este az innsbrucki Stadt-saalban. A koncertek nem mindennapi művészi sikert és így méltó nyitányt szolgáltatottak a további rendezvényeknek. Eltekintve attól, hogy a betanítást az itteni Operaház magyar karigazgatója, **Földes** tanította be és a szólót egy budapesti első vonalbeli tenorista énekelte, a városi szimfonikus zenekart és a színház énekkarát **Seipenbusch Edgar** zeneügyi főigazgató vezényelte.

A templomi ünnepek

A ritka magyar ünnepnapok lényegileg a lelki és hazafias megújítást voltak hivatva szolgálni. Ezért a Richard Wagner-Strasse 3. szám alatti impozáns Magyar Házban két egymást követő estén, márc. 16-án és 17-én 8 órakor **Dr. Harangozó Ferenc**, a német nyelvterületen még működő egyetlen magyar gimnázium agilis pap-igazgatója tartott vallásfilozófiai, de közerthető konferenciabeszédeket, amelyek szép számmal vettek részt a magyarok és amelyeknek legérdekesebb mellékjelensége az volt, e sorok laikus írójának észrevétele szerint, hogy azokon protestáns magyar nők és férfiak is résztvettek.

Bíborosunk március 17-én, szombaton délután 15,08-kor érkezett az innsbrucki Főpályaudvarra a Transalpin expressvonattal, akit **Mgr. Rusch Pál** innsbrucki tartományi püspök mintegy 70 főnyi osztrák és magyar reprezentáns élén fogadott. Ezután találkozott a Primás szállásán magyar papjaival, akik a továbbiak során állandóan asszisztáltak és őt elkísérték minden alkalommal. Jelen voltak: **Msgr. Dr. Ádám György**, szentszéki megbízott, németországi magyar főlelkész, Münchenből; **Msgr. Dr. Pfeiffer Miklós** a svájci Fribourgból; **Dr. Harangozó Ferenc** a Burg Kastl-i magyar gimnázium igazgatója; **Mihályfi János**, salzburgi magy. lelkész; **Mikó György** esseni magy. lelkész; **Németh Ernő**, kufsteini lelkész; **Kölley György**, müncheni magy. lelkész; **Törzsök Jenő** hittanár Münchenből; **Dr. Gróh Béla**, az innsbrucki Magyar Ház és Intézet igazgatója és **Dr. Tóth Béla** innsbrucki hittanár, m. lelkész.

Vasárnap, március 18-án a Szent János templomban bíboros-primásunk magyar szentmisét celebrált, amely alatt a Burg Kastl-i Magyar Gimnázium vegyeskara énekelt, **Zsongor Kálmán** vezényletével. Domináltak a Kodály szerzemények. A mise közben Mindszenty József kardinális

szentbeszédet mondott. A templom zsúfolásig megtelt, amire itt az elmúlt években nem volt példa. A résztvevők soraiban sok ismert magyar és osztrák történelmi, közéletű személyiség volt jelen, nemcsak Tirolból, hanem Vorarlbergből és Münchenből is.

Március 15-ének ünneplése

A magyar ünnepek csúcspontja ugyanezen nap délutánján következett, amikor is a városi konzervatórium nagy, modernizált hangversenytermében március idusát ünnepelte a tiroli magyarság. Mint találoan mondani szokás, «egy gombostűt nem lehetett volna leejteni», oly tömve volt a nagy befogadóképességű terem. Szakadatlanul villogtak a fényképezők villámfényei, hogy megörökítsék a műsor minden részletét és a ritka illusztris hallgatóságot, közte sok osztrák vendéggel, akik jóllehet egy szót sem értettek az előadottakból, mégis odaadón figyeltek. A művészi háttérrel, modern kifejezéssel élve: a «hangkulisszat», ismét a bajorországi 70 magyar kisdíák és diáklány magyaros egyenruhában fellépett együttese szolgáltatta. A műsor kiemelkedő pontjai voltak:

Egressy-Petőfi: Talpra magyar!, amelyet **Kovács Barna** adott elő az énekkar kíséretével. Petőfi: Szülőföldemen c. költeményét **Pál Júlia** szavalta. Természetesen a középpontban állt Ömeminenciája **Mindszenty József** történelmi vonatkozású, feszült figyelemmel követett ünnepi beszéde. Őt előbb **Dr. Gróh Béla** üdvözölte keresztlen meleg szavakkal. Nem egyszer heves taps szakította félbe, majd zárta le a bíboros beszédét.

Több diákszavaltat következett, **Petőfi**: Sors, nyiss nekem tért! c. költeményét **Mottl Sylvia**; **Petőfitól**: A magyar ifjakhoz c. versét **Fenyvesi Csaba** és ugyancsak **Petőfi** költeményét: Európa csendes, újra csendes, **Both Tünde** szavalta. Az ifjúsági énekkar előadta még **Bárdos-Petőfi**: A márciusi ifjak c., a tánc- és énekkar pedig **Bárdos**: Magyar táncok című szerzeményét. Hatalmas tapsot aratott a fiúk tánc-kara, mely hegedű és zongora kísérettel, régi huszár egyenruhákba öltözve egy magyar «Huszártáncot» dobantott a döngő színpadra. Végül a megjelentek áhítattal elénekelték a Himnuszt.

Fogadás a Magyar Házban

A megjelentek jórésze az ünnepély után átvonult a már említett Magyar Házba, ahol az Innsbrucki Magyar Egyetemisták és Akadémikusok Szövetsége a bíboros-primás tiszteletére fogadást adott összes termeiben, nyitott házzal. **Dr. Szabados Péter** elnök köszöntötte az ifjú akadémikusok nevében a magas vendéget, aki rögtön válaszolt, kiemelve, hogy mily fontos e nagy és jelentős magyar szellemi utánpótlási támpont magyar tulajdonban való megőrzése és további fenntartása. Utalások történetek a Ház több évtizedes, sike-

res múltjára. A bíboros szemelláthatólag a legalaposabban tájékozódva volt annak múltjáról.

Tirol az elmúlt 27 esztendőben sok magyar menekültnek lett a második hazája. Mindjárt a második világháború lezajlása után kb. 1700 magyar menekült húzta meg magát Tirolban. Azóta legtöbbször megszerezte az osztrák állampolgárságot, beilleszkedett a gazdasági életbe, tisztességes megélhetést biztosított családjának, nem egy házat is épített. Az 1956-os forradalom után volt idő, amikor a tiroli magyarság létszáma meghaladta a 2500-at is.

Annak idején és éveken keresztül magyar gimnázium működött Innsbruckban. Már bezárta kapuit, hiszen elapadt a diákutánpótlás. Annál elevenebb, agilisabb még ma is a magyar Főiskolások Szövetsége. A középiskolában nem kevesebb mint 800 fiú és leány érettségizett le. A helybeli egyetemen 142-en szereztek valamilyen diplomát, közülük 78 személy ledoktorált.

Nemcsak a szellemi mágneses gyűjtőpontja volt az ifjúságnak, hanem fizikai megélhetési bázisa is a már említett Wagner-Str. 3. számú Magyar Házban székelő «Magyar Intézet», amelyet magyar és osztrák adakozók, támogatók már 1956-ban életre hívtak. Ennek vezetője és fenntartója kezdettől fogva **Dr. Gróh Béla** igazgató.

Mindszenty bíboros frissen és jókedvvel állta a hosszúra nyúlt fogadás fáradalmait. A neki bemutatott száz és száz hódolójával kezét szorítva, minden és mindenki iránt élénken érdeklődött, jóllehet két hosszú beszédet is mondott aznap, egy harmadikat rögtönzött, hosszan elidőzött honfitársai körében, akik közt minden elképzelhető társadalmi és korosztály, sőt a protestánsok, zsidók és idegenek is képviselve voltak. A közönség, főleg a fiatalok 1 óráig együtt maradtak, élvezve a ritka alkalmat, annyi baráttal, ismerőssel együtt lenni, balatoni bor és magyar háziasszonyok által készített sandvichek mellett.

Tirol nemzeti ünnepe

Március 19. Tirol nemzeti ünnepe — Szent József napja és így egyúttal a legnagyobb nyugaton élő magyar, Mindszenty József, névünnepe is. A bíboros az innsbrucki dómban, amelynek ezüst és aranyozott fémlapokból felépített főoltárát **Lukas Granach** Madonna-képmása díszíti, latinnyelvű főpapi szentmisét mondott nagy papi segédlettel. A zenekari és szóelőnek betétek a több mint ezer, túlnyomó részt osztrák megjelentek számára zeneileg is magas művészi nivóra emelték a szentmisét. A szentbeszédet **Dr. Rusch Pál** innsbrucki püspök mondotta német nyelven, igen temperamentumosan, energikus dinamizmussal méltatva magyar főpapi vendége hősiességének és hosszú életművének egyháztörténelmi, magyar törté-

Mindszenty József

bíboros-prímást

a templom bejáratánál

fogadja a papság

a hívek élén.

A bíboros-prímás

a szenteltvízhintőt

nyújtja

Dr. Harangozó Ferenc

gimn. igazgatónak,

aki a lelkigyakorlatokat

vezette az Innsbrucki

Napokon.

nelmi és emberi jelentőségét és kimagasló értékét. A hívők a világbékéért és Magyarországiért imádkoztak.

Míg az előző nap majdnem kizárólag a magyaroké volt, József napját felhasználta Mindszenty bíboros arra, hogy megismerkedjék Tirol és Innsbruck város vezetőivel, akik az elmúlt majdnem teljes három évtized alatt oly sokat és szívesen segítettek az idesodródott magyaroknak. Egyúttal kifejezésre kívánta juttatni köszönetét és a magyarság háláját az élvezett segítségért is. Erre kitűnő alkalom kínálkozott délután, amikor is Rusch püspök a Burgban lévő Stiftsále barokk termében fogadást adott, amelyen több mint 60 meghívott előkelőség és kiválasztott magyar vendég jelent meg. Helyszüke miatt lehetetlen a teljes névsort felsorolni, de ugyanakkor nem szabad elhallgatni azt sem, hogy ott voltak: **Eduard Wallnöfer**, Tirol Landeshauptmannja, azaz kormányfője, aki szívélyes szavakkal üdvözölte a magas magyar vendéget; **Dr. Fritz Prior**, helyettes Landeshauptmann, akinek éppen kulturális téren, reszortjában sokat kell köszönni; **Dr. Alois Lugger**, a világszerte oly népszerű «Olympia-polgármester»; a vilteni premontrai apát, **Dr. Alois Stöger**; **Dr. Karl Hundegger** és **Dr. Hans Inama-Sternegg**, a Landesregierung «magyar felelősei», akik mint az itteni magyar diákság védőangyalai fognak bevonulni a tiroli-magyar emigráns történelembe; **Brigadegeneral Neumayer**, tartományi katonai parancsnok és vezérkari főnök, **Mathis vk. ezredes**; **Dr. Kurt Schuschnigg** **Alt-bundeskanzler**, aki sosem mulasztja el, hogy bármely magyar ünnepélyen részt vegyen; **Dr. Max Stocker** **Sicherheits-di-**

rektor, a rend legfőbb öre és **Dr. Otto Wildauer**, a menekült ügyek felelőse.

Ez alkalommal **Dr. Tóth Béla**, az innsbrucki magyar egyházközség lelkésze német nyelven szolt a megjelentekhez, **Dr. Romhányi Árpád**, volt gimnáziumi igazgató pedig megindultan nyújtotta át az egyházközség ajándékát, egy ezüst szenteltvíztartót keresztrel a bíborosnak, aki ezúttal rövid németnyelvű beszédben válszolt osztrákoknak és magyar ünneplőknek, ismételten kifejezve köszönetét a megtisztelő, nagyszabású, ünnepélyes fogadtatásért, amely három napos tiroli tartózkodását minden várakozáson felüli diadalmenetté tette és osztrák-magyar ünneppé vált és valószínűleg sokáig fog élni széles körök emlékezetében. Mindszenty bíboros még aznap este visszatért gépkecsin titkára, **Dr. Vecsey József** kíséretében bécsi otthonába.

A sajtó-visszhang

Meglepő és köszönetet érdemlő volt a sajtó és más tömeghírközlő szervek aktív és spontán közreműködése. Mély főhajtás illeti **Hans Hauser** ORF-intendánst, akinek köszönhető, hogy a rádió és televízió ismételten foglalkozott az eseményekkel. A *Tiroler Tageszeitung* — hála **Dr. Hans Thür** főszerkesztőnek — három ízben közölt fényképeket és hosszabb szöveget a bíboros ittartózkodása alatt. Az ÖVP vidéki lapjainak *Klagenfurtban* székelő főszerkesztője, **Dr. Walter Raming**, gondoskodott róla, hogy lapjai, így elsősorban a *Tiroler Nachrichten*, foglalkozzanak az innsbrucki eseményekkel. Sőt, a közvetlenül nem érdekelt és a távolabb fekvő *Bregenzben* megjelenő *Vorarlberger Nach-*

richten is, **Dr. Franz Ortner** főszerkesztő rendelkezésére, vasárnapi számában közölt terjedelmes cikket fényképpel. A párizsi rádió, a müncheni *Szabad Európa*, valamint több németnyelvű nyugatnémet és vezető svájci napilap is figyelmet, terjedelmes hasáboakat szentelt az innsbrucki Magyar Napoknak, elsősorban Mindszenty József bíboros-prímás személyének.

HORY LÁSZLÓ

RÉSZLET a BÍBOROS BESZÉDÉBŐL

A szenvedést, a szomorúságot, a keserűséget gyógyítja a szeretet.

Amikor a börtönbe megyünk, ha mindenki elhagy is, de az édesanyánk nem.

És amikor a történelemnek keresztthidjára kerül egy nép és elvetődik mint a falevél idegenbe, ott is vannak jó szívek és adják a tövishez a rózsát is; a szeretetet, meleg szót, meleg szobát, meleg gondviselést, egyesek és összesség, és ez a szeretet nekünk nagy vigasztalás.

Ezek közé a vigasztalások közé tartozik a magyar szentmise és szentbeszéd, vasárnapról-vasárnapra. Ha ez nem volna, jaj de szomorú volna a helyzet még! Igaz, szentmise hallgatásnak akárhol eleget tehetünk, de magyar szentbeszédet csak a magyar misén hallhatunk. Ahhoz a magunk oltárát kell megkeresnünk és hetenként egyszer elengedhetetlenül szükségünk van az anyanyelven meghirdetett evangéliumra. Jöjjünk össze, nemcsak akkor, mikor külön ünnepe van, hanem vasárnapról-vasárnapra, örvendjünk az Úr oltáránál annak, hogy együtt lehetünk.

Dél-Franciaországi Misszió

A Misszió főbb csoportjai ez évben is megtartották a szokásos téli összejöveteiket. Szilveszterest tartottak Bourgoin-Jallieu-ben a Vörös-Kereszt termében, a Côte d'Azur-on Auribeau-ban, ahol a második nemzedék fiatalága teremtett vidám hangulatot.

Grenoble-ban Mater Orsolya, Alexandra és segítőitársaik magyar színekkel díszítették fel a teadélutáni termet és tombolával örvendeztették meg a gyermekeket.

Montpellier-ben a februári szentmisét uszonnás barátságos borozgatás követte.

Lyon-ban a farsangi teadélutánon a Misszió vendége volt Monseigneur Ancel lyoni segédpüspök. A teadélutánt megelőzően a szentmisét a püspök úr és a magyar lelkes együtt mutatták be. A szentbeszédet Mgr. Ancel mondta, aki egy év óta alyoni egyházmegyében az emigránsok pasztorációjával van megbízva. Ez alkalommal óhajtott közelebről megismerni a lyoni magyar közösséget. Szentbeszédében így buzdította a szülőket: «Apák és anyák, gyermekeitekkel ismertessétek meg népetek történelmét és kultúráját. Adjátok át nekik őseitek hitét. Sajátos népi kultúrákat velünk is ismertessétek meg, hogy mi is gazdagodhassunk nemzeti értékeitekből, amiket szülő-hazátokból magatokkal hoztatok.»

A teadélutánon Mgr. Ancelt a gyermekek köszöntötték. Matyó kislány matyóhimzéses könyvborítót adott át emlékül a püspök urnak Mgr. Ancelnek módjában volt megismerni néhány magyar különlegességet; a szalámit, a körözöttet, a farsangi fánkot és diós-mákos bejglit. A paprikáskrumplit már ismerte, aminek a történetét el is mesélte. 1957-ben a püspök úr a Gerland-i munkásnegyedben élt néhány munkáspappal. A közösség pártfogásba vett egy Zoltán nevű menekült magyar fiút, aki egy este olyan paprikás krumplit főzött, hogy a nagytekintélyű, világszerte ismert Mgr. Ancel még ma is megemlegeti.

A püspök úr többekkel hosszan elbeszélgetett a helyi emigrációs problémákról, a beilleszkedésről és a szentbeszédében felvetett hagyomány-hű nevelésről.

A Misszió évek óta résztvesz az «Éhség a világban» nagyböjti akcióban. Egyes családok az akció által kiosztott perselybe gyűjtik össze a böjti áldozatokból meg takarított pénzt, amit Húsvétkor hoznak el a gyermekek. A húsvéti miséken hasonló perselyekben történik a templomi gyűjtés. A gyűjtést egy Közép-Afrikai Misszióknak küldjük el. Az egyik évben a magyar gyűjtésből meszeltették ki a nővérek a kórházat és a bölcsődét, amiért a néger egészségügyi miniszter köszönetét küldte. Minden évben küldünk gyermekruha és orvosság csomagokat. Lyonban Lúcia és Erzsébet nővérek állítják össze a csomagokat, Grenoble-ban Alexandria nővér. Akik közvetlenül az afrikai misszióknak óhajtják eljuttatni ruha és orvosság kül-

«Jamboree Gödöllő 1933 – 1973»

kerületi nagytábor

Kedves Cserkésztestvéreim!

A pottensteini dombokon ugyan tavaszi ébredését várja az erdő és a rét, és hó fedi még a tábor főterét... a nyári nagytábor tervezése már lázas munkával folyik. A táborra készülni kell! Vezetőknek és cserkészeknek egyaránt! Ehhez a készülődéshez szeretnénk mi is hozzásegíteni azzal, hogy időnként tájékoztassuk a csapatokat a tábor terveiről, előkészületeiről. Szeretnénk, hogy a messzi Stockholmban élők épp úgy mint a párizsi, zürichi, grazi, linzi, bécsi, kastli, stuttgarti, kölni cserkészleányok és fiúk, vagy hollandiai, belgiumi cserkésztestvéreink épp úgy, mint amerikai, kanadai, venezuelai, ausztráliai vendégeink, — örömmel készüljenek a nagytáborra!

TUDNIVALÓK:

A kerületi nagytábor, mely a gödöllői Jamboree 40 éves évfordulója alkalmából kerül megrendezésre, 1973 július 28-tól augusztus 11-ig tart. (15 nap)

A NAGYTÁBOR TERÜLETILEG KÉT HELYEN LESZ:

I. Kiscserkész tanyázás: — EMESE ALTÁBOR — Bärnhofban (Kastl b. Amberg)

II. «JAMBOREE» NAGYTÁBOR: Leány- fiú-, és öreg-cserkész altáborokkal.

Leánycserkész altáborok:

1. «Árvalányhaj» leánytábor (10 - 14 évesek t.)
2. «Pax Ting» leánytábor (14 - 18 évesek t.)
3. «Búzavirág» altábor (Leányvez. tisztek, parnokok)

Fiúcsereksész altáborok:

1. «Megyer» fiútábor (10 - 14 évesek t.)
2. «Vág» fiútábor (14 - 18 évesek t.)
3. «Gödöllő» altábor (Cserk. tisztek, öregcs. parnokok)

A NAGYTÁBOR KOLTSÉGEI 15 NAPRA:

Személyenkint: 110.— DM. — Kedvezmények: Ha egy családból két gyermek jön, úgy személyenkint 90 - 90.— DM. Három gyermeknél: 75 - 75.— DM. Jelentkezési határidő: 1973 május 30. — A táborokhoz Münchenből külön autóbussz indul majd. — Részletes körlevél áprilisban kerül kiadásra.

A felszereléssel kapcsolatban: a rendes cserkészruházaton kívül, hátizsák, hálózsák, gumimatrac, csajka, táb.evőeszköz, zseblámpa, esőkabát, gumicsizma beszerzése időben ajánlatos. Részletes felszerelési listát időben közlünk. — Szórványcserkészeink számára külön cserkész-ismereti anyagot küldünk írásbeli kérésükre. Ebből a táborba érkezéskor felvételi vizsga van. — Kérjük a csapatokat, hogy készüljenek időben táborfüzi mókákkal, énekekkel. Helyi népszokásokat, különleges számokat hozzanak magukkal.

Külön szeretettel gondolunk azokra a «szórvány» cserkészeinkre, akiknek év közben — távol a legközelebbi magyar cserkészcsapattól — nincs alkalmuk bekapcsolódni az évközi munkába. Őket is szeretettel hívjuk a cserkész-táborba! Mivel nekik otthon kell rá felkészünniük, kérjük, mielőbb jelentkezzenek írásban müncheni központunknál.

Itt szeretnénk figyelmeztetni minden olvasót, cserkészbarátot, hogy címünk 1973 április 1-ől megváltozik! — Új címünk: Ungarischer Pfadfinderbund, 8 München 81. Oberföhringer-Str. 40. Új telefonszámunk: (0811) 982637.

München 1973 március 10.

Jó munkát! Táborparancsnokság.

deményüket, azok 3 kg-os ajánlott csomagban küldjék a következő címre: Sr. Eugénie, Mission Franciscaine, Batangafo, Rep. Centrafricaine.

A ZÜRICHI MAGYAR NŐEGYLET

Anyák-napi ünnepélyét az idén a Guthirt-Gemeindehaus-ban rendezi meg május 13-án d. u. 3 órakor.

A TICINOI MAGYAROK EGYESÜLETE

1973 márc. 18-án tartotta a magyar szentmise után hagyományos márciusi ünnepségét a masagnoi 56-os emlékkeresztnél. Lázár István méltatta a 48-as forradalom 125. és Petőfi születésének 150 évfordulóját. Az ünnepség, amelyen számos ticinói magyar vett részt, a himnusz eléneklésével zárult.

Beszélgetés Kölley György vezetőtiszttel

— az európai magyar cserkészetről

1973 február. Olpe. A Köln melletti vadregényes kis helységben nyolc ország hatvankét cserkészvezetője gyűlt össze, hogy számot adjon az elmúlt év munkájáról, megvitassa az eredményeket, hibákat, s nem utolsó sorban, felvázolja az új év teendőit.

A konferencia elnöke Dr. Némethy György egyetemi tanár (aki nemrég kapta meg a Pápai Tudományos Akadémia aranyérmét), ügyvezetője Nickl Károly mérnök (Hollandia), fő előadója pedig Kölley György európai vezető tiszt. Hozzá fordulok felvilágosításokért.

— Hány cserkészcsapat van Európában és mennyi az összlétszám? —

— Körülbelül húsz. A legerősebbek, a legéletképesebbek azokon a helyeken szerveződtek, ahol nagyobb tömegben élnek magyarok: Németország, Ausztria... A hivatalos létszám hatszáz fő körül mozog. Ezek év közben rendszeresen együtt vannak, tanulnak, szórakoznak. Vannak ezenkívül szép számmal «szórványcserkészek» is, akik csak a téli ill. nyári táborokon jelennek meg. —

— Van-e nyelvi probléma? —

— A cserkészlet nem nyelvtanfolyam. Akkor tudunk eredményes munkát végezni, ha otthon a szülők is foglalkoznak a gyerekekkel, szívükön viselik azok magyar nevelését. Sajnos, ez nem mindig és mindenhol megoldható. Néha időhiány, máskor az egyik házastárs idegen volta az oka, de előfordul az is, hogy a szülők nem érzik szükségesnek (vagy egyenesen «károsnak» tartják), hogy gyermekük ismerje apák nyelvét. Ez utóbbiakról nem beszélek, mert ezek a cserkészlet számára ugyanis elvesztek. Mi csak ott tudunk valamit tenni, ahol megvan a jóakarát. Léteznek a cserkészlet keretében magyar iskolák Münchenben, Zürichben, Párizsban, Grazban, de a cserkészlet keretén kívül is: Bernben, Baselben, Kölnben. Próbálkozások folynak ilyen irányban a Skandináv államokban is. —

— Miből áll az évközi rendszeres munka? —

— A gyerekek szombatokként összejönnek s tanulnak (cserkészismereteket, magyar történelmet és földrajzot, éneket, zenét), játszanak s programokat készítenek elő különböző alkalmakra. Szép szokott lenni az Anyák napja, a minden karácsonykor megrendezett betlehemes játék, a Mikulás és farsangi est. Ezenkívül vannak természetesen kirándulások is. —

— És a «szórványcserkészekkel» hogyan sikerül tartani a kapcsolatot? —

— Részint levelezés útján (az 1972-es évben csak 1285 levelet s öt-hat körlevelet írtam), részint pedig úgy, hogy a nagyobb csapatok vezetői időnként meglátogatják őket. Én magam múlt évben Zürichben, Párizsban, Brüsszelben, Stuttgartban vol-

tam s idej programom is bővelkedik utazásokban. De az is előfordul, hogy másutt lakó barátaink látogatnak el Münchenbe pár napra. Ilyenkor nálam és itteni cserkészszülőknél helyezük el őket. —

— Kérem, mondjon egypár kiemelkedő eseményt a múlt évből. —

— Nagyon szép és meghatározó volt, amikor a müncheni csapat kisbarnaki Farkas Ferenc főcserkész vezetésével ellátogatott Bécsbe, Mindszenty József hercegprímás úrhoz... Bemutattuk neki karácsonyi játékaikat, énekeinket. Alig lehetett megállni könnyek nélkül. A gyerekek, maguk is érezve az alkalom rendkívüliségét, feltűnően komolyak és fegyelmezettettek voltak. — Aztán a májusi szt. István ünnepség 150 résztvevővel... —

— És a táborok? —

— Természetesen ezek az év «fénypontjai». A tavalyi, Teleki Pálról elnevezett nagytábor Nürnbergből északra, Pottenstein hangulatos, sziklás vidékén tartottuk, szép, erdős fennsíkon. (Egyébként Pottensteinnek magyar vonatkozású érdekessége is van: Itt élt, rokonai elől menekülve, egy bevehetetlen «sásfészekben» Árpád házi Szent Erzsébet.) Tíz országból 156 fő gyűlt össze. —

— Milyen szempontok érvényesülnek a tábor helyének megválasztásában? —

— Részint földrajziak (hogy szép s mindenki által könnyen elérhető legyen), részint anyagiak. Németország területén részesülünk legtöbb támogatásban. Mindenütt másutt drágább lenne. Pottenstein esetében még az is latba esett, hogy a környéken állomásozó német — illetőleg amerikai katonaságtól kaptunk kölcsönbe konyhát (sőt egy néger szakácsot is!), étkezősátrat s egyéb felszerelést, ami nagyon megkönnyítette helyzetünket. Ezért tervezzük következő, az 1933-as gödöllői Jamboree emlékére rendezendő jubileumi táborunkat is ugyanezen a helyen. —

— Van ezenkívül más tábor is? —

— Igen, Bärnhofban, a tíz éven aluliaknak. Ők ott nem sátorban, hanem házban laknak. Körülbelül hatvanan. —

— Milyen a tábori élet? —

— Nagyon vidám. Tanulás, szórakozás, sport váltja egymást. Járunk úszni, kirándulni, megnézzük a környék nevezetességeit, esténként pedig a táborútnél tarka program... Nem igen van olyan fiatal, aki — ha egyszer résztvevő — máskor is részt ne akarna venni a táborozáson. Sőt nagyon sokszor a szülők is eljönnek, valamelyik közeli faluban laknak, s majdnem ugyanolyan jól szórakoznak, mint maguk a gyerekek. A Dél-Tiroiban tartott legutolsó «téli táborban» például 28 felnőtt résztvevő volt. —

— És az anyagiak? Honnan lehet a nyilván tetemes költségeket előteremteni? —

— Bizony egy-egy ilyen együttlét tizenötezer német márkát is felemészít. Ennek egy részét a szülők fizetik (nyáron fejenként kilencven márkát), másrészt vannak nagylelkű segítőink — magyarok, külföldiek egyaránt. Néha csak az utolsó pillanatban jön be a hiányzó összeg, de valami csoda folytán mindig bejön. —

— Milyenek a kapcsolatok a tengerentúli csapatokkal? —

— Nagyon jók. Minden nyáron átviszek vezetőképző tanfolyamra és egyhónapos amerikai körútra 10-15 idősebb fiút és leányt, a mi táborainkra pedig onnan (de nemcsak onnan, hanem Kanadából, Dél-Amerikából, sőt Ausztráliából is) jönnek ugyanennyien. Természetesen őket mi látjuk vendégül, visszük európai túrára. Mindenütt vannak hivatalos- és magán-személyek, családok, akik ennek megoldásában segítségünkre vannak. A nyugati magyar cserkészlet világhálózat. Minden tábor után mindenki megkapja az összes résztvevők nevét, címét tartalmazó listát, s tapasztalatból tudom, hogy a szálak nem szakadnak el, jönnek-mennek a levelek, s az így kötött barátságok gyakran egész életre szólnak. —

— Ez valóban felbecsülhetetlen dolog! Ha elgondolom, ilyen lehetőségei az itteni nyugati országok fiainak sincsenek, csak a szétszórt, sehol, de mégis mindenütt fellelhető magyaroknak. (És még mi panaszkodunk az összetartás hiányát!) — De visszatérve beszélgetésünk eredeti tárgyához, szívesen hallanék még befejezésül pár szót a kétnapos olpei cserkészvezetői konferencia egyéb programjairól is. —

— A beszámolón és jövő évi terveken kívül műsorban szerepel egypár elméleti előadás is. Hogy csak pár címet említsék: Nézetek, normák keletkezése a gyermeknél (Dr. Neogrady Béla, Graz); Kiscserkészlet — hétvégi iskola (Gémes Istvánné, Stuttgart); Mit várnak a magyar cserkészettől a szülők? (Klément Kornél, Frankfurt); Szórványcserkészletünk az európai cserkészlet munkában (Nickl Károly); A gödöllői világjamboree a 40 éves évforduló fényében (Marx-Raács Tibor, Svédország). A komoly programot természetesen — mint mindig — vidám tarka-est zárja: «száraz» táborúzt, zene, tánc...

Szép, s Teleki Pál szavaival élve «kötelességet kereső s önként vállalt» munka ez. Öröm és megnyugvás mindazoknak, akik benne részt vesznek, de azoknak is, akik kívülről kísérik figyelemmel.

(Magyarországról nálam látogatóban járt unokabátyám két lányom régről — évtizedek távolából — ismerős cserkészjelvényét meglátva, sírvafakadt...)

Mr. James Kidd hagyatéka

«A kerítés tövében kikelt a csalán.» Így olvassuk nemrég elhunyt kiváló írónk, Fekete István egyik könyvében. De ugyanúgy írhatta volna: «Kéményünkre megjöttek a gólyák», az olvasó tudja, azt akarja ezzel mondani, hogy a tél fagyos merevsége immár a múltté, a halál mozdulatlanágát felváltja az élet, a feltámadás, a tavasz. Valójában senki sem tudná megmondani, hogy melyik pillanatban van vége a télnek, még senki sem látta a tavasz diadalmas bevonulását, csak jelek utalnak rá, mint a csalán kizöldülése a sövény tövében, fecskék, gólyák visszatérte az ősi fészekre, a bimbók, rügyek fakadása. De egy gondolkodó embernek ennyi is elég, mert józan logikával arra következtet, hogy végérvényesen és visszavonhatatlanul megérkezett a tavasz.

Vannak azonban emberek, akik még az ilyen és ehhez hasonló jelekkel sincsenek megelégedve és sokkal «kézzelfoghatóbb» érveket követelnek, mint pl. a csalán újra zöldelése, a rügyek s bimbók ígéretes duzzadása, meg a vándormadarak visszaérése. Ők csak akkor hiszik el, hogy valóban itt a tavasz, ha valaki lefényképezi számukra a csalánban, fákban, virágokban ébredő élet mozdulását, a madarakban az ősi fészekhez visszahúzó ösztön rezdülését. Hogy vannak-e ilyen emberek? Egészen biztosan, mert ilyen volt, ha más vonatkozásban is, Mr. James Kidd is, róla szól most történetünk.

A neve után ítélve amerikai, valójában azonban osztrák volt és Burgenlandban született. Itt mindenki Arnold Heinrichnek ismerte. Csak 1920-ban, valószínűleg

a veszített háború, a monarchia felbomlása, munkanélküliség stb. miatt és a bizonytalan jövő elől vándorolt ki Amerikába. Az USA-ba megérkezve beállt aranyásónak és hazájával együtt nevét is felcserélte, ettől kezdve James Kiddnek hívatta magát. Az ötvenes évek elején azonban meglátogatta régi hazáját, megházasodott és utána rövidesen meghalt, még mielőtt feleségével együtt visszatérhetett volna az USA-ba. Végredelele két nagy, szenzációnak is beillő meglepetést hozott: először, hogy kb. 5 millió Schilling értékű vagyont hagyott maga után, és másodsor, mert végrendeletében feleségéről egyáltalán meg sem emlékezett. Minden vagyonát arra hagyta, aki megcáfolhatatlan bizonyítékot tud felmutatni az emberi lélek létezésére mellett. E bizonyíték egy fényképfelvétel kell legyen, mely a lelket abban a pillanatban ábrázolja, amikor éppen elhagyja a testet.

Az ember ezek után nem is tudja, mit gondoljon róla? Ez a jó James Kidd vagy nagyon primitív ember volt, vagy nagyon is ravasz fickó. Talán tudta, hogy kívánsága teljesíthetetlen, s a megszabott feltételnek a világ egyetlen fotográfusa sem tud eleget tenni. Vagy pedig halvány fogalma sem volt arról, hogy mi is tulajdonképpen az emberi lélek. Bizonyára ez utóbbi feltevés a legvalószínűbb, mert hiszen elég sok ember szaladgál a nagyvilágban, — mégpedig nemcsak amerikai aranyásók — akik azt hiszik, hogy a lélek semmi más, mint egészen kifinomult anyag s így speciális gépekkel filmen is megörökíthető.

A lélek azonban nem anyagi, hanem szellemi valóság s ezért ilyen úton-módon nem lehet bebizonyítani létezését. Csupán jelek, szellemi tevékenységek, mint ítéletalkotás, következtetés stb. utalnak rá, mint principiumra a lélekre, mely hordozója és forrása az emberi szellemi tevékenységnek.

A világon különben nagyon sok minden van, amit nem lehet lefényképezni, vagy megmérni. Az emberi hűség és szeretet mértéke pl. nem méter vagy kilogramm. Mégsem kételkedik senki a létezésükben. A kutatás tárgya ugyanis maga szabja meg az utat és módot, meg az eszközöket, melyek segítségével megközelíthető, felmérhető. Így az emberi lélek is. Azt mondják: az arc a lélek tükré! Egy fényképezőgép megörökíthet egy emberi arcot, de a lelket benne és mögötte csak az emberi lélek szeme látja meg, mint ahogy a jószágot, szeretetet és hűséget is.

Mr. James Kidd özvegye azóta is pereskedik az öt millióért. Ha férjét nem rögzítik és a lélek létezésének bizonyítását nem fényképezés hiú erőlködésében keresi, hanem felesége hűségében és áldozatkészségében, mindketten jobban járnak. Dehát az emberi élet örök, nyugtalan keresés. Nyugalmat, békét és biztonságot azok találnak, akik megtalálják az Istent Jézus Krisztusban, aki azt mondta magáról, hogy ő az Út, az Igazság és az Élet. Az Ő tanítása, egyedül csak az Ő tanítása tud választ adni az emberi szív örök nyugtalanságára, az emberi lét minden problémájára. Öt millió Schilling nélkül is.

MEGYESI ANDRÁS

... most és halálunk óráján. Amen

Kanadában történt a 30-as évek végén. Az egyik missziós telepen magyar ferences atyák tartottak missziót. Minden szentbeszéd előtt kihirdették, hogy aki nem tud eljönni a prédikációkra, mert beteg vagy öreg, annak a címét adják meg és majd a végén azokhoz elmegy valamelyik atya. Anzelm atya 14 címet kapott. Mivel nagy hó volt, szánon vitte magával a kétszer is megolvasott 14 Szentostyát. A szán vezetője jól ismerte az egész környéket és minden nehézség nélkül végigjárták a megadott helyeket. De íme, a 14-iknél azt látja az atya, hogy még 2 ostya van a szelencében. Úgy látszik, egyik cím kimaradt — vélte. Amikor végzett a beteggel, újra átnézte a listát, nem maradt ki senki, mert mind a 14-et meglátogatta. No mindegy, visszaviszi és tovább tartja a szilenciumot. A szán vezetője azt mondta, majd egy rövidebb úton mennek haza egy erdőn keresztül. A szán csöndben siklott a magas hóban és az erdőben mintha nyöszörgést hallottak volna. Amint tovább haladtak, a nyögés erősödött. Végre az egyik fa mellett mintha hóval fődött galyiba lenne. Az atya leszállt és benyomta az ajtót és íme, magas lombágyon egy

öreg ember feküdt. A páter letérdelt melléje és legnagyobb meglepetésére a beteg magyarul szólalt meg... Elmondta, hogy kevéssel születése után meghalt az apja, 4 éves korában meg egy nyári zivatarban villám sújtotta agyon az édesanyját. A falubeliek vették oltalmukba. Mindez a jobbágy felszabadulás idejében történt. A szegény nincstelen parasztok kivándoroltak Amerikába és magukkal hozták őt. Pásztor volt egész életén át. Sohasem járt iskolába, imádkozni még édesanyja tanította meg, de csak az Udvozlégny Máriát tudta, de azt minden reggel és este el szokta mondani. Templomban sem volt soha, mert eleinte nem is volt a telepen, aztán meg mindig a távoli prerikre kellett a nyáját terelni, így sohasem jutott el. De most beteg és úgy érzi, meg fog halni...

Az atya ekkor megértette, hogy miért maradt még egy Szentostya a szelencében. Szépen ellátta és megigértte, hogy másnap újra eljön. Úgy is történt, másnap az atya újra felkereste, de már csak a kihült tetemet találta, boldog mosollyal az arcán. Eltemette.

B. A. N.

MÁRCIUSI UNNEPSÉGEK Lausanneban és Genfben

Mindkét helyen gazdag műsor keretében emlékeztek meg az 1848-as eseményekről, Petőfiről, 150. születési évfordulója alkalmából, és az 56-ban történekről.

Genfben: március 16-án, pénteken este 8 órai kezdettel alanti műsorral:

A Hiszekegy közös eléneklése után Dr. Ikvay László rövid bevezetőt; majd Kisjókai Erzsébet, Hollandiában élő magyar író és költő ünnepi beszédet mondott. Várady Szabolcs Petőfi-verseket szavalt, Hallay Imre, Rákossi Róbert zongorista kíséretével Petőfi-verseket énekelt. Horváth Katalin klasszikus zongoraszámokat játszott. A Himnusz közös eléneklésével zárult a jól sikerült ünnepség.

Lausanneban: március 17-én, szombaton este 6 órai kezdettel az alábbi műsorral:

A Hiszekegy közös éneklése után P. Rába Lukács tartott rövid bevezetőt; majd Kisjókai Erzsébet ünnepi beszédet. Tormáné Tóta Katalin zenésített Petőfi-verseket énekelt, Sz. Medvey Mária zongorakíséretével. Petőfi verseket szavaltak Maksay Gábor és Gyuriga Ferenc. Az ünnepség a Himnusz közös eléneklésével zárult le, sikeresen. (P. R. L.)

A kegyelem

1945 január 18-án történt Balatonalmádiban. Volt ott a nővérek számára egy kis üdülő, amelyet akkor hárman őriztünk. Este fél 10-kor valaki erősen zörgetett az üveges bejárati ajtón. Ah, biztosan egy erőszakos német — gondoltam. Valóban német volt, ketten mentünk ki. Nagyon kérte, adjunk 25-nek szállást egy éjszakára. Komárom alól jöttek, ahol az oroszok bekerítették őket, de ők áttörték a frontot és egy kocsival ide lerohantak. Már jelentkeztek a parancsnokságon, de mivel az egész Balaton mentén SS-ek voltak, ők meg a Wehrmachthoz tartoztak, azt az utasítást kapták, éjjel húzzák meg magukat valahol és reggel menjenek Budára. Az egész házban 18 ágy volt s abból hármat mi foglaltunk le — mondtam — legnagyobb sajnálatomra nem tudunk szállást adni. Nemcsak a helyszűke miatt, hanem a szimpla ablakok és fűtési lehetőség hiányában minden nagyon hideg. Mi is egész nap a szuterénben lévő konyhában tartózkodunk és csak este megyünk föl a konyha fölötti kis szobába aludni, ahol a kéménybe lyukat törünk, hogy kicsit fűteni tudjuk.

Erre a német igen elkeseredetten mondta, legjobb lenne, ha főbe lőné magát, mert semmi értelme az életének. 18 éves korában berendelték a katonasághoz, már 5-ször sebesült s amint lábra tudott állni, azonnal a frontra küldték. Apja Afrikában esett el, egyik fivére kéz-láb nélkül csonkán került haza, a másik a román harcokban sérült meg nagyon, édesanyja meghalt, fiatal felesége gyermekével együtt bombatalálat áldozata lett. Már 3 hete nem került le róla a ruha stb... csak ömlött belőle a keserűség. Megsajnáltam s azt mondtam, szállást nem tudunk adni, de lesz még a melegítőben annyi víz, hogy lemosakodjék, addig főzünk számára teát és felfrissülten menjen vissza társaihoz. Ráállt.

Míg a konyhában mindent előkészítettem, tovább beszéltem, illetve kérdeztem: tanulnak-e nálunk a gyermekek hittant az iskolában? Ki tanítja? Majd hirtelen azt kérdezte, hogy katolikus nővérek vagyunk-e? Az igenlő válasza előhúzott egy noteszforma könyvecskét és azt mondta, hogy az katolikus biblia, amelyet mindig olvas, ha nem látják a többiek, és hogy nagyon vágyik a keresztség után, de náluk nincsenek táborigazgatók, ha pedig valamelyik plébániára ment, nem hittek neki.

Kihül a víz — mondtam — majd utána beszélgetünk és magára hagytuk. Teafőzés közben mondtam a társamnak, a keresztséget tulajdonképpen mi is feladhatjuk, mégis helyesebb, ha pap végzi. Ő vegye át vele a főigazgatót és a hitvallást én meg elmegyek a ft. úrért. Úgy is történt. Mikor a kész teát némi enivalóval levittük, németünk már szépen rendezte magát. Megkérdeztem, hogy komolyan kívánja-e a keresztséget, mert akkor papot hívok. — Most az éjszakában?

Mert közben 11 óra lett. — Ha a lélekről van szó, nem számít az idő. — Igazán megettene? — kérdezte. — Erre már indultam is. Két ór is leállított, de mondtam, hogy papért megyek. Egy golyó is elsűvített néhány cm-rel előttem, de nyugodt maradtam, mert úgy éreztem, most nem érhet engem semmi baj.

Jött az atya és megkeresztelte, utána azt mondta, hogy tulajdonképpen meg is áldozhatna Erre a német: de akkor gyónnom kell Nem, feleltem, a keresztség eltörölt minden vétket. Hirtelen megragadta mind a két kezemet és kérdezte: nővér, azt is megkaphatom? A villának épült házunk üvegverandája volt a kápolnánk, minden sötétítési felszerelés nélkül, de akkor gondoltam, jöhet a bomba, egyenesen az égbe megyünk! És siettem mindent megvilágítani. Megáldozott, olyan összedetetten, hogy a meghatottságtól társammal fölváltva mondtunk csak 1-1 fohászt. Sokáig térdelve maradt, mikor végre fölkelte, azt mondta: most értettem meg, mi a kegyelem! Adtam neki csodásérmet, meg egy német imakönyv első lapjait, amelyen a szokásos imák voltak. Mindennek nagyon örült s aztán elkomolyodott és azt mondta: úgy érzem, el fogok esni, de ha nem és élve hazakerülök, a háború után zárdába vonulok...

Az éj sötétje elnyelte fiatal alakját (23 éves volt). Többet nem hallottunk róla, valószínű, hogy az utána következő szörnyű budai harcokban veszett, de lelke biztosan az égben folytatja az itt elkezdett Isten-dicséretet.

Miután elment, társam azt mondta: mindent tudott, amit mondani akart neki, csak ő mindig a kegyelem után érdeklődött, mert azt nem értette.

A. NÖVÉR

HIBAIGAZÍTÁS

Előző, márciusi számunk 7. oldalán, szerkesztési hiba folytán megtévesztő címet kapott az N. Á aláírással megjelent cikk. Az eredeti és helyes cím ez: Kafarnaumban megtalálták Péter apostol házát.

Elég sokan kérték levélben és telefonon is a helyreigazítást, bár mindegyikük tisztában volt azzal, hogy csak nyomdahiábát követtünk el. Maga a szöveg egyetlen szót sem ejt Péter apostol sírjáról, hanem mindvégig kafarnaumi házáról beszél.

Egyik levélben erre vonatkozólag ezt olvassuk: «Bízom abban, hogy csak elírásról van szó, annál is inkább, mert a cikkben egy szó sincs Péter sírjáról, hanem csak házáról. Mindenesetre ezt a tévedést helyesíteni kell, mert igen káros lenne, ha az maradna meg az olvasók emlékeztében. Nem kell kifejezmem, mit jelent Egyházunk számára Péter római sírja, mártírhálála, itteni eltemetése. 1968 június 26-án Pál pápa közölte a kihallgatáson megjelentekkel, hogy megtalálták a Szent Péter bazilika alatt az Apostolfejedelem sírját és maradványait.»

Ez az élet

Egy (anti-) tanító szerint

Már több mint 2000 év előtt volt a rómaiaknak egy közmondásuk: Homo homini lupus — Az ember a másik embernek farkas. Az ember annyira öntelt, hogy saját előnyéért keresztülviszi elgondolását embertársával szemben. Ez az elv az emberiség történetében mindig előjön. Megjelenik az egyes embernél, ott van csoportoknál, látható népeknél, megmutatkozik népcsoportoknál. Az egyéni vagy csoportérdeknek keresztülvitele a másik fél kikapcsolásával a földi cél. Ez odáig fajul, hogy a társadalom szemében az az ember számít valakinek, aki akaratát véghezviszi, végrehajtja. De, hogy hogyan — azt senki sem kérdezi ma sem.

A «homo homini lupus» elvnek egy modern változata negatív értelemben jön megnyilvánulásra. Nem tekintélyi alapon meggyőzni, hanem a tekintélyt nem elfogadni (antiautoritás). Hogy ilyenre már az iskolában sok helyütt ízelítőt kap az ifjúság, mutatja a következő példa:

Egy nyugatnémetországi egységiskolában a tanító az alábbi szöveget mondta tollba 15 éves gyerekeknek: «Mindjárt kezdetben az iskolába küldenek téged. Ez egy intézmény, így veszed tudomásul, amiben neked valamit el kell sajátítanod. Egyesek életük végéig hisznek ebben. Ezeknél elérte az iskola a célját, betöltötte értelmetlenségét. Az iskolában be akarják törni a derekadat. Továbbá: az iskolában idomítás folyik. Sikerül az idomítás, jó tanuló vagy; nem sikerül, rossznak számítasz. Már korán előkészítenek a polgári életre. Végre kiszabadulva az iskolából, minden előjáródban, felettesedben a te mogyoróvesszővel verő rémtanítót fogod látni. Nem lehet annyi nadrágod, ahányszor az életben be kell sz..nod. Ez az élet!»

Mindazok, akik farizeusi lelkülettel saját életüket a «mai fiatalság»-éval hasonlítják össze és az ifjúság gondolkodásmódja és életirányzata felett sopánkodnak, elgondolkozhatnak a fenti történeten és rájöhetnek arra, honnan ered sok fiatalnak a meglévő államrend elleni tiltakozó magatartása. Még akkor is, ha nem vesszük számításba, hogy melvük politikai irányít követik az ilven tanítók, előtünk áll, köztünk él, hátunkba támad a kérdés: hová vezet ez?

'SENNYEY TAMÁS

A latinamerikai országokban jelenleg 5 ezer spanyol származású misszionárius működik. A külföldi missziós intézet püspök-elnöke, aki ismét missziós munkára indul, a columbiai Manaqué egyházmegyében veszi át egy plébánia vezetését.

Svájcban a legutóbbi statisztikai felmérések szerint 2,9 millió katolikus él, az összlakosság 46,2 %-a. 1.691 plébánia és lelkészesség területén 4.357 világi- és szerzetes pap él, — 10 ezer katolikusra 15 lelkész jut. Svájcban 9 ezer szerzetesnővér is működik.

Az élet könyvéből

A KERESZTSÉG SZENTSÉGÉBEN RÉSZESULTEK

Belgiumban:

Petőfalvi Valéria, P. Győző és Delaunoy
Colette leánya, 1973 jan. 21-én, Brüsszel
Dezső Erika Zsuzsanna, D. László és Sömen
Margit leánya, Herstalban
Kassovicz Gábor, K. Roger és Tóth Péter
Katalin fia, Verviersben
Schäffer István, Sch. Attila és Vandijck
Nicole fia, Grace-Hollogneban

Németországban:

Terebessy Viktória Mária Terézia, T. Géza
és Erdy Livia leánya, 1972 dec. 23-án,
Mainzban
Horváth Gyula, H. Gyula és Kása Margit
fia, 1973 jan. 21-én, Hannoverben
Radványi Péter, Dr. R. Miklós és Hadar
Borbála fia, 1973 márc. 18-án, München
Csepela Róbert, Cs. Sándor és Domján
Verona fia, 1973. márc. 18-án, München

HÁZASSÁGOT KOTOTTEK

Ausztriában:

Gianluca Morozzo Della Rocca és Rudnó
és Divékújfalusi Rudnay Ilona,
1973 március 3-án, Bécsben

Belgiumban:

Novitz János és Dignef Jeannine, Rocourt

Franciaországban:

M. André Durocroix és Tóth Lydia,
Tourcoing-ban i

AZ ŐRÖK HAZÁBA TÁVOZTAK

Ausztriában:

Dr. Fóti József, 64 éves, 1973 febr. 4-én,
Bécsben
Kaposvári Antal, 63 éves, 1973 febr. 26-án,
Bécsben

Belgiumban:

Stift Antal, 59 éves, 1973 március 4-én,
Brüsszelben
Horváth Károly, 53 éves, Seraingben

Franciaországban:

M. Hajas István, Roubaix-ban

Németországban:

Varga János, 49 éves, 1973 március 2-án,
Braunschweigben
Kóbor Mátyás, 81 éves, 1973 március 8-án,
Hannoverben
Dr. Kühbacher Árpád, 81 éves, 1973 márc.
10-én, Göttingenben

Svájcban:

Horváth Zsigmondné, 1972 dec. 27-én,
Guntershausen-ban

A Vatikáni Múzeum műkincseit lopás,
betörés és rongálás ellen ezentúl jobban
védik. E célból a legmodernebb riasztó be-
rendezésekkel, radarral, rövidhullámú adó-
val és laser-sugarakkal ellenőrzik a ter-
meket. A meglévő 20 tagú őrség mellé
civilruhás őrköt képeztek ki, akik a ró-
mai rendőrség különleges kurzusán ké-
szültek fel szolgálatukra.

FIAMNAK

Arany János verse

Hála Isten! Este van megint.
Mával is fogyott a földi kín.
Bent magányos, árva gyertya ég:
Kívül leskelődik a sötét.
Ily soká, fiacskám, mért vagy ébren?
Vetve ágyad puha-melegen:
Kis kacsóid összetéve szépen,
Imádkozzál, édes gyermekem.

Látod, én szegény költő vagyok:
Örökül hát nem sokat hagyok;
Legfőlebb mocsoktalan nevet:
A tömegnél hitvány érdemet.
Ártatlan szíved tavasz kertében
A vallást ezért öntözgetem.
Kis kacsóid összetéve szépen,
Imádkozzál, édes gyermekem.

Mert szegénynek drága kincs a hit,
Tünni és remélni megtanít:
S néki, míg a sir rá nem lehell,
Mindig tünni és remélni kell!
Oh, ha bennem is, mint egykor, épen
Élne a hit, vigaszul nekem!...
Kis kacsóid összetéve szépen,
Imádkozzál, édes gyermekem.

Majd, ha játszótársaid közül
Munka hí el — úgy lehet, korán —
S idegennek szolgál szőkösül,
Ki talán, szeret... de mostohán:
Balzsamul a hit malasztja legyen
Az elrejtett néma könnyeken.
Kis kacsóid összetéve szépen,
Imádkozzál, édes gyermekem.

Majd, ha látod, érzed a nyomort,
Melyet a becsület válla hord;
Megtíporva az erényt, az észet,
Míg a vétek irigységre készít
S a butának sorsa földi éden:
Álljon a vallás a mérlegen.
Kis kacsóid összetéve szépen,
Imádkozzál, édes gyermekem.

És, ha fölnöven, tapasztalod,
Hogy apád földje nem honod
S a bölcsöd s koporsód közti ür
Századoknak szolgált mesgyeül:
Lelj vigasztalást a szent igében:
«Bujdosunk e földi téreken.»
Kis kacsóid összetéve szépen,
Imádkozzál, édes gyermekem.

Oh, remélj, remélj egy jobb hazát!
S benne az erény diadalát:
Mert különben, sorsod és e föld
Isten ellen zúgolódní költ. —
Járj örömmel álmaid egében,
Útravalód e csókom legyen:
Kis kacsóid összetéve szépen,
Imádkozzál, édes gyermekem!

15. MAGYAR PAX ROMANA KONGRESSZUS

Idén tavasszal 15. kongresszusát tartja
a Katolikus Magyar Egyetemi Mozgalom,
április 23. és 29. között Belgiumban, a Gent
melletti Drongen-ban. A rendezők tizen-
négy európai országból — köztük Jugoszlá-
viából — és az Egyesült Államokból mint-

egy 150 diákot és értelmiségit várnak a
húsvéti találkozóra.

A tavalyi kongresszus témája volt: Mit
ér az ember, ha magyar? Az idei kongressz-
szus tárgysorozatán ez az általános téma:
Mit ér az ember, ha keresztény?

A kongresszus programjából:

Prof. Vass György SJ, a Heythrop College
(Londoni Egyetem) dogmatika tanára:
Keresztény ember a szekularizáció és az
ellenirányzatok gyújtópontjában.

Prof. Békés Gellért OSB, a dogmatika ta-
nára a római S. Anselmo egyetemen:
Szemlélődés vagy cselekvés?

Prof. P. I. H. Walgrave OP, a leuveni egye-
tem tanára: A mai ember vallási tapasztalata.

Balogh István (München): Isten... hit...
vallás a pop és rock világában.

Polgár Kornél építész-mérnök (Hága): Mai
templomépítés.

Dr. Weissmahr Béla SJ, előadó a müncheni
Filozófiai Főiskolán: Cselekvésünk i-
rányelvei: az etika és az evangéliumi
erkölcs megalapozása.

Dr. Világhy Ernő, főiskolai tanár (Köln):
Fogyasztás vagy szolgálat.

Dr. Horváth Árpád, a luzerni Teológiai
Fakultás filozófia tanára: Agresszivitás,
erőszak... ellenállás... közömbösség...
türelem... szeretet...

A DÉLVIETNÁMI PÜSPÖKÖK PÁSZTORLEVELE

A délvietsnami katolikus püspökök kö-
zös pásztorlevelet adtak ki a tűzszünet ki-
hirdetése után, melyben kijelentik: az a
béke, amelyet a keresztények és a jóaka-
ratú emberek akarnak, az igazságra, a sze-
retetre, a jogra és a szabadságra épül.
Csak ebben a szellemben lehet biztosítani
az ember személyes és társadalmi fejlő-
dését. Csak ez a szellem ad biztonságot
arra vonatkozólag, hogy az ember alapve-
tő jogait tiszteletben tartják. E jogok nél-
kül sem szellemi, sem gazdasági, sem val-
lási, sem politikai fejlődést elképzelni nem
lehet.

Az ország kettéosztására vonatkozólag
a püspökök kijelentik, hogy ezt mind É-
szak- mind Dél-Vietnámnak, illetve az
egymástól eltérő politikai rendszernek el
kell fogadnia. Ez azonban nem lehet vég-
leges megoldás. Mindkét félnek töreked-
nie kell békés, szabad és demokratikus
eszközökkel az ország egységét helyre-
állítani.

Mindenképpen óhajtjuk — írják a pü-
spökök, — hogy az Egyház Északvietnám-
ban visszakapja jogait és lelkipásztori
munkáját a nép javára zavartalanul kifejt-
hesse. A háború befejezése a délvietsnami
katolikusoknak és nem-katolikusoknak is
javára válik és a katolikusok többet tö-
rődhetnek az evangélium terjesztésével.

Ki milyen politikai párthoz csatlakozik
— írják a püspökök — azt lelkiismeret-
ben döntse el.

HIRDETÉSEK

HIVATALOS FORDÍTÁSOKAT

magyar-német és német-magyar nyelven olcsón és gyorsan elkészíték, — Ausztria és Svájc területére is!

Wilhelm Divy

Áll. vizsgázott törvényszéki hivatalos fordító és tolmács.

799 Friedrichshafen, Linderstr. 50

HAZAI HENTESÁRU

1 kg paprikás szárazkolbász	DM 12.—
1 kg paprikás friss kolbász	10.60
1 kg véreshurka	6.40
1 kg májashurka	6.40
1 kg paprikás szalonna	7.—
1 kg tokaszalonna	7.—
1 kg disznósajt	8.—
1 kg füstölt sonka	16.—

Minden csütörtökön friss tepertől

Utánvétellel és csak belföldre (5 kg-on felül portómentesen) szállítunk.

Taubel Mihály hentesmester

6710 Frankenthal /Pfalz

Peter-Rosegger-Str. 3. Tel. (06233) 92 58

Felhívjuk kedves honfitársaink figyelmét, hogy a

«JULISKA» MAGYAR ÉTTEREM

új vezetéssel ismét működik. Minden nap éjjel 2 óráig cigányzene. Olcsó árak. Figyelmes kiszolgálást és magyaros hangulatot biztosítunk. Mindenkit szeretettel látunk és várunk.

Egyben keresünk szakácsot és szakácsnőt.

7 Stuttgart, W. Silberburgstr. 114.

Telefon: 62-79-25 Martos Család

DIÓSZEGHY TIBOR HITES TOLMÁCS ÉS FORDÍTÓ

(magyar-német és német-magyar), Németországban: tanácsadás állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, peres ügyekben segít. (Tel. 02101/61317) D - 404 Neuss, Daimlerstr. 249.

KÁROS SZENVEDÉLYEKTŐL MENTES,

jó megjelenésű szakember keresi független, szolid, üzleti szellemmel rendelkező, művelt nő ismeretségét 36 éves korig házasság céljából. Csak őszinte szándékú írjon «Hűséget-hűségért» jelisére az

Életünk Gazdasági Bizottsága, 7 Stuttgart 1, Werastrasse 63 címre.

28 ÉVES, EGÉSZSÉGES, JÓZANGONDOLKODÁSÚ, INTELLIGENS ASZTALOS-

segéd keresi hozzáillő komoly, erkölcsös leány ismeretségét házasság céljából. Válaszokat «Otthon» jelisére kér az Életünk Gazdasági Bizottságához, 7 Stuttgart 1, Werastr. 63 címre.

DÉL-SVÉDORSZÁGBAN ÉLŐ, 28 ÉVES,

170 cm magas, érettségizett, szakmunkával rendelkező fiatalember keresi zene és művészetkedvelő, intelligens, korban hozzáillő leány ismeretségét, házasság céljából. Válaszokat «Blue Star» jelisére kér

az Életünk Gazdasági Bizottságához, 7 Stuttgart 1, Werastr. 63 címre.

AUSZTRIÁBAN ÉLŐ, 36 ÉVES 176 cm.

magas technikus fiatalember szeretné végre megtalálni boldogságát egy hűséges feleség oldalán. Talán így sikerülni fog. A tartós boldogsághoz nem mindig az anyagiak a fontosak. «Szeretetért szeretettel» jelisére kér válaszokat

az Életünk Gazdasági Bizottságához, 7 Stuttgart 1, Werastr. 63 címre.

KERESÉK HADTÖRTÉNETI TANULMÁNYAIMHOZ SZUKSÉGES,

a M. Kir. Honvédség, Levente, Csendőrség és egyéb fegyveres testület számára 1919-1945 között kiadott szolgálati szabályzatokat, próbakönyveket, szakkönyveket és segédleteket megvételre vagy néhány heti kikölcsönzésre.

Szívesen veszek a fent említett évekből származó és a fenti szakterülettel kapcsolatos hagyatékból maradt és esetleg feleslegessé vált emlékiratokat, naplót, fényképfelvételeket, stb.

Simon Zoltán

P. Schunckstr. 906.

Heerlen

Nederland

A MAGYAR NŐVÉREK

lelkigyakorlata ez évben aug. 16-án estétől aug. 25-én délutánig tart.

Színhelye: Brüsszel, Av. de Lima 20. (Örökimádók)

Részvételi díj: 2.000 belga frank, vagy 150 gulden, vagy 150 DM.

Jelentkezés: P. Matyasovich Henriknél, Blijde Inkomststraat 18, B-3000 Leuven.

Rómába jövő

zarándokoknak és turistáknak kellemes szobát, jó ellátást és magyaros vendégszeretetet nyújt a SZENT ISTVÁN ZARÁNDOKHAZ.

Kápolna. Szép kert. Parkolási lehetőség.

Teljes penzió jelenleg 6.50 dollár.

Márciustól október végéig jóval előbb kérjen szobát.

Máskor is tanácsos a levélbeli jelentkezés.

Cím: 00151 Roma, Via del Casaletto, 481. Tel. 5373319

Kedves Olvasóink!

Az Életünk anyagi helyzete a múlt évben valamit javult. Ezt azoknak köszönhetjük, akik a lapra előfizettek. Igen fontos, hogy sok előfizetője legyen a mag., katolikusok lapjának, mert csak így tudjuk biztosítani a jövőre is annak anyagi helyzetét.

Arra kérünk minden Olvasót, rendezze már most előfizetését az idel évre, mivel a lelkészek csak így tudják elkészíteni terveiket az egyházközségi lappal kapcsolatban. — Szerkesztőség.

Hogyan lehet előfizetni az Életünkre?

Az Életünk terjesztői a helyi magyar lelkészek; ők küldik meg kívánatra a lapot területükön a híveknek.

Az előfizetési díjat, mely 1973 január 1-től

10.— svájci frank,

vagy annak megfelelő valuta, az illetékes magyar lelkésznek fizessük be.

Csak onnan forduljunk közvetlenül a kiadóhivatalhoz, ahol a lelkész hiányzik, vagy valamilyen oknál fogva nem terjesztője a lapnak.

Európán kívüli rendeléseket a központi hivatal intéz.

Címe:

Életünk (Unser Leben)

Frongartenstr. 15.

9000 - St.Gallen (Schweiz)

Az előfizetés tengerentúlra is

10.— svájci frank; ha azonban

légipostával kéri valaki a lapot,

20.— svájci frank, vagy annak megfelelő más valuta.

Figyelem!

Svájci olvasóinkat arra kérjük, hogy 1973 január 1-től az Életünkre vagy a St.Galleni, vagy Lausannei magyar misszióknál fizessenek elő.

Svájc egész területén csak két terjesztőnk van:

Vecsey Lajos és Rába Lukács.

Címük:

Dr. Vecsey Lajos

Fernblick

9053 - Teufen, AR

P. Rába Lukács

Av. des Bergières 59.

1004 Lausanne.

Rövid hírek

Az 1972. évi Vatikáni Évkönyv adatai szerint a katolikus egyház, a világ legnagyobb vallási közössége 659 millió tagot számlál. (520 millió moszlem és 400 millió buddhista él a világon.)

A katolikusoknak majdnem a fele, 49,1 százalék az ún. harmadik világ területén él. Latinamerikában 245 millió, Ázsiában 53 millió, Afrikában pedig 40 millió.

A Vatikáni Államnak 358 állampolgára van. Ebből 33 kardinális, 153 külföldön szolgálatot teljesítő diplomata, 34 világi- és szerzetes pap, 66 svájci gárdista és 68 civil személy.

A Benedek rend 21 kongregációjának az egész világon 11 ezer férfi és 21 ezer női tagja van. Kaliforniában, ahol a rend priorjai tartották konferenciájukat, elmondották azt is, hogy a rendbe felvételüket kérők száma az utóbbi két évben egyre növekvő tendenciát mutat.

Japán 15 egyházmegyéjének élén már bennszülött püskökök áll. Miután Okinawa sziget tavaly visszakerült Japánhoz, a pápa az új egyházmegye katolikusainak élére ugyancsak japán származású püspököt nevezett ki.

Az USA katolikus segélyszervei szerint a egyházak segélyakcióinak hatásosságára súlyos csapást jelent a dollár 10 %-os leértékelése. A leértékeléssel nemcsak a pénzbeli juttatások összege csökken, hanem növekednek a külföldre irányuló segélyjavak szállítási költségei is. Az USA évente közel 35 millió dollárt továbbít egyedül a missziók támogatására.

Latinamerikai egyháztörténészek elhatározták, hogy összeállítják és kiadják Latinamerika egyháztörténelmét. A 9 kötetre tervezett mű magában foglalja a földrész történelmét 1492-től, a felfedezésektől napjainkig. Az első kötet valószínűleg 1976-ban jelenik meg.

Pápua-Újguinea postaigazgatósága négy értékből álló bélyegsort hozott forgalomba, az első négy misszionárius képével, akik először érkeztek erre a területre. Az egyiknek annak a páternek a portréja látható, aki különösen nagy érdemeket szerzett Újguinea iskolarendszerének megszervezésében.

A Vatikán és Földközi-tengeri szigetország, Ciprus nagyköveti szinten diplomáciai kapcsolatot létesített — közölte a vatikáni sajtóközpont.

Tajvan szigetén a nevelésügyi minisztérium azonnali hatállyal megtiltotta a brutális cselekményű és szexuális tárgyú filmek bemutatását. A lépést azzal indokolták, hogy az utóbbi években vetített ilyen tárgyú filmek sok kárt okoztak a lakosság, különösen pedig az ifjúság körében.

Az olasz legfelső bíróság döntése alapján továbbra is büntetendő cselekmény marad a káromlás. A büntető törvény-

könyv 724. cikkelye kimondja, hogy meg kell büntetni azt, aki szóval, vagy jelekkel vallási szimbólumokat, vagy a katolikus egyház által tisztelt személyeket gyalázza, és káromolja.

Lengyelországban a boldoggá avatott Pater Kolbe tiszteletére érmét bocsátanak ki. Az 1941-ben Auschwitzben kivégzett páter emlékére Nyugatnémetországban, Nagybritanniában, az USA-ban és néhány afrikai és latinamerikai országban is alapítványokat hoztak létre.

A Nepáli Királyságban szigorúan büntetik a kereszténységre való áttérést — jelenti a francia La Croix c. katolikus napilap. A lap arról is tudósít, hogy a biblia olvasásáért háromtól hat évig terjedő börtönbüntetés szabható ki és már több nepáli keresztényt börtönbe vetettek. A himalájai királyság területén élő 11 millió lakos nagyobb része a hinduizmus és a buddhizmus követője.

Jugoszláviában először jelenik meg szlovén nyelvű katolikus hetilap. A Laibachban megjelenő Druzina c. lap példányszáma jelenleg 123 ezer.

Aquinoi Szent Tamás műveinek fogalom-jegyzéke készül és ennek összeállításához a szak tudósok komputer segítségét veszik igénybe. A Vatikáni Rádió szerint a szakemberek már megkezdték a 10,6 millió szóból, amelyet a nagy egyháztudós használt, néhány ezer fogalom-megjelölés kiemelését, hogy az elektromos agy segítségével filológiai, nyelvtani, filozófiai és teológiai elemzést végezhesenek.

A Lombardi olasz jezsuita atya által alapított «Mozgalom egy jobb világért» Afrikában is megkezdte tevékenységét. Ugandában három hétig tartó kurzuson — amely az első ilyen Afrikában — 28 katolikus pap, szerzetes, és laikus vesz részt. A tanfolyam főleg az apostolkodás és a szellemiség kérdései a mai világban témákat vitatja meg.

Athos szent hegyén kályhatűz következtében nagy pusztítás keletkezett a szerzetesállam egyik legrégebb kolostorában. A tűz martaléka lett három kápolna, a vendégház és több középkori falfestmény.

780 oldal terjedelemben elkészült a német nyelvű egyházmegyéek számára a közös ének-könyv egységes kézírata. Összeállítására 10 évvel ezelőtt a német püspöki kar adott megbízást. Az előkészítésben 40 egyházmegye liturgikus bizottsága vett részt az NSZK-ból, Ausztriából, Svájcban és az NDK-ból. Az evangélikus egyházak is tettek ajánlásokat, így az egységes ének-könyv számos olyan éneket is tartalmaz, amelyet katolikusok és protestánsok egyaránt énekelhetnek.

Az Életünkben megjelent írásokért minden tekintetben azok szerzői felelősek.

Lapzárta a hónap 15-én, hirdetéseket pedig csak a hónap 12-ig fogadunk el!

Az Életünk

elfogad hirdetéseket,

azok közlését kérjük

a Gazdasági Bizottságon keresztül

P. Szóke János címén beküldeni:

D. Stuttgart 1,

Werastr. 63.

Telefon: 43 37 86

A nyomda a Gazdasági Bizottság

megkerülésével nem fogad el

hirdetést.

VECSEY JÓZSEF könyve:

Emlékezés

Mindszenty bíboros édesanyjára

közel 300 oldalon mutatja meg, hogyan forrott össze csodálatos egységbe a magyar primás életével egy finom és eszes falusi asszonynak, édesanyjának élete.

A kötet 32 képet is tartalmaz műnyomó papíron a bíboros és édesanyja életéből.

A könyv ára 19.— svájci frank, — 4.50 US dollár, — vagy annak megfelelő más valuta.

Megrendelhető:

a Magyar Nyomdában

(Ungarische Buchdruckerei)

9000 St.Gallen, Frongartenstr. 15. Schweiz.

Életünk

Az európai magyar katolikusok lapja

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Vecsey József

Szerkesztőség és nyomda:

Ungarische Buchdruckerei,

9000 St.Gallen, Frongartenstr. 15.

(Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Előfizetés 1 évre: 10.— svájci frank,

Egyes szám ára: 0.80 svájci frank,

vagy annak megfelelő más valuta.

Életünk — Unser Leben

Monatschrift für die ungarischen

Katholiken in Europa

Redakteur und Herausgeber:

Dr. Josef Vecsey

Redaktion und Druck: Ungarische

Buchdruckerei, 9000 St.Gallen,

Frongartenstr. 15. (Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Kto.Krt. 603 Ungarische Buchdruckerei

Sparkassa der Administration

St.Gallen.

Bezugspreis jährlich: 10.— Sfr.